

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

(ฉบับปรับปรุง)

กรมราชทัณฑ์
DEPARTMENT OF CORRECTIONS

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในทุกระดับ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้สิทธิมนุษยชนเป็นหลักการพื้นฐาน ในการดำเนินภารกิจและกิจกรรมของรัฐอย่างแท้จริง

กรมราชทัณฑ์ ในฐานะหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง จึงมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับสิทธิมนุษยชนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายที่ 10 ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ ดังนั้น การบริหารงานราชทัณฑ์จึงต้องสอดคล้องกับหลักการของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569” ขึ้น เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดทุกระดับ โดยแผนปฏิบัติการฉบับนี้จะมุ่งเน้นการส่งเสริมการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การไม่เลือกปฏิบัติ การดูแลกลุ่มเปราะบางให้เข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียม และการส่งเสริมทักษะอาชีพเพื่อเตรียมคนคืนสังคมที่มีคุณค่า สู้สังคมอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการส่งเสริม คุ้มครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยให้ครอบคลุมถึงการดูแลสุขภาพ คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่

กรมราชทัณฑ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights Culture) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม อันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานงานราชทัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและบรรลุเป้าหมายสูงสุดในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ประกาศเจตนารมณ์ด้านการส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครอง และยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน	1
คำแถลงนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์	3
นโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์	5
บทสรุปผู้บริหาร	8
ส่วนที่ 1 บทนำ	9
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับรอง	12
ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์	36
ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์	38
ภาคผนวก	
แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนกรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	40
ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)	
1. แผนปฏิบัติการรายด้าน	41
1.1 แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง	42
1.2 แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม	50
1.3 แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข	55
1.4 แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา	61
2. แผนปฏิบัติการรายกลุ่ม	69
2.1 แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน	70
2.2 แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี	75
2.3 แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ	79
2.4 แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด	85
2.5 แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ	107
2.6 แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ	109
2.7 แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ	123
2.8 แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช	166
คณะผู้จัดทำ	172

ประกาศกรมราชทัณฑ์

เรื่อง เจตนารมณ์ด้านการส่งเสริม ปกป้อง ค้ำครอง และยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน

กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่งสังคมอย่างยั่งยืน ได้ตระหนักและให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) หลักนิติธรรม พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์จึงขอประกาศเจตนารมณ์ด้านการส่งเสริม ปกป้อง ค้ำครอง และยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับในสังกัดกรมราชทัณฑ์รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้มาติดต่อราชการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการไม่เลือกปฏิบัติ โดยเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์จะต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศสภาพ อายุ สีมิว ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือเหตุอื่นใด และต้องไม่มีการทรมานหรือการปฏิบัติและการลงโทษที่โหดร้ายทารุณ ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในทุกรูปแบบ

2. ส่งเสริมให้มีการนำหลักการตามมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์มาปรับใช้ในการบริหารงานราชทัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำ

3. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและดูแลสุขภาพผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง จัดให้มีระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน ผู้ต้องขังทุกคนต้องสามารถเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานได้อย่างเท่าเทียม โดยให้ความสำคัญในการดูแลและคุ้มครองกลุ่มผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้ต้องขังป่วยจิตเวช ผู้ต้องขังป่วยเอดส์ ผู้ต้องขังป่วยติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขัง

4. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการพัฒนาพฤตินิสัย การศึกษา และการฝึกวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และคุ้มครองสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ ให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ

5. ส่งเสริม ค้ำครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ โดยให้ครอบคลุมถึงการดูแลสุขภาพจิตภาพ คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่

6. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และจัดให้มีช่องทางการสื่อสารและรับเรื่องราว ร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่เป็นอิสระเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

กรมราชทัณฑ์ขอให้ค้ำประกันว่า จะมุ่งมั่นผลักดันเจตนารมณ์ฉบับนี้ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ในทุกมิติของการบริหารงานราชทัณฑ์ และจะกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับถือปฏิบัติ ตามเจตนารมณ์ฉบับนี้อย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม และธำรงไว้ซึ่งการเคารพ สิทธิมนุษยชนอย่างยั่งยืน

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 10 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2569

พันตำรวจโท ประวุธ วงศ์สีนิล
(ประวุธ วงศ์สีนิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

คำแถลงนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในทุกระดับ เพื่อรองรับการดำเนินการกิจกรรมตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเพื่อให้สิทธิมนุษยชนเป็นหลักการพื้นฐาน ในการดำเนินการกิจและกิจกรรมของรัฐอย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายคือการละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้าน และทุกกลุ่ม

กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการควบคุม กำกับ และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่อสังคมน่าอยู่ ซึ่งภารกิจดังกล่าว เป็นภารกิจที่มีความท้าทายและมีความเชื่อมโยงกับสิทธิมนุษยชนอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในกลุ่มเป้าหมายที่ 10 แผนสิทธิมนุษยชนกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์สอดคล้อง กับหลักการของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และข้อเสนอแนะภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) กรมราชทัณฑ์จึงประกาศ นโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีการนำหลักการตามมาตรฐานระหว่าง ประเทศไปใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รวมถึงการอำนวยความสะดวกและเปิดโอกาสให้ ผู้ต้องขังสามารถปรึกษาทนายความหรือที่ปรึกษาด้านกฎหมายได้อย่างอิสระและไม่ถูกจำกัด ตลอดจนการดูแล รักษาผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้ต้องขังป่วยจิตเวช ผู้ต้องขังป่วยเอดส์ ผู้ต้องขังป่วยติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขัง สูงอายุ ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม รวมถึงการส่งเสริมการฝึกอาชีพ ให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ของประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมของผู้ต้องขังอย่างยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์เกิดผลเป็นรูปธรรม จึงขอเน้นย้ำให้ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนในทุกมิติ ยึดมั่นในหลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อ ราชการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ปราศจากการทรมานหรือการปฏิบัติ ที่โหดร้ายทารุณ และไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศสภาพ อายุ สีผิว ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือเหตุอื่นใด รวมถึง

การเปิดช่องทางการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เป็นอิสระและเป็นธรรม เพื่อร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่น
ในสิทธิมนุษยชนและยกระดับมาตรฐานงานราชทัณฑ์ไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จึงประกาศให้ทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 10 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2569

พันตำรวจโท ประวุธ วงศ์สีนิล
(ประวุธ วงศ์สีนิล)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

นโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์

เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และปฏิบัติตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจ ตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ และเพื่อให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนขึ้นในองค์กร ป้องกันการละเมิด สิทธิมนุษยชนในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดต่อเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ด้วยตนเอง ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ ในกรณีที่ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ และเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ในทุกมิติจะปราศจาก การละเมิดสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์จึงกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนขึ้น เพื่อป้องกันการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

● นิยามศัพท์

“สิทธิมนุษยชน” หมายถึง สิทธิที่มีโดยธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง ในเรื่องถิ่นกำเนิด เผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศสภาพ อายุ สติปัญญา ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือเรื่องอื่นใดตามกฎหมายของแต่ละประเทศและตามสนธิสัญญา ที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติ รวมถึงสิทธิในการดำรงชีวิตและเสรีภาพ การพ้นจากการถูกทรมาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายทารุณ การมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และ สิทธิในการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัย โดยมนุษย์ทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้โดยเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ

“ผู้ต้องขัง” หมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง คนฝาก ผู้ต้องกักขัง ผู้ถูกกักกัน และผู้ถูกคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ

“ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ” หมายถึง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ญาติของผู้ต้องขัง และผู้รับบริการ

“ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” หมายถึง ผู้พ้นโทษ ส่วนราชการ องค์กร เครือข่าย หรือกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับบริการหรือการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์

“เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์” หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และ เจ้าหน้าที่ทุกระดับในสังกัดกรมราชทัณฑ์

● นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกระดับในสังกัดกรมราชทัณฑ์จะต้องตระหนักถึงความสำคัญและ เคารพต่อสิทธิมนุษยชนในทุกด้านของผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่

ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ โดยรวมถึง

1. การปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ
2. การหลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน
3. การสนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
4. การสื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล ติดตาม และให้การสนับสนุนอื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ในการให้บริการและ/หรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชนตามแนวนโยบายนี้

● แนวทางปฏิบัติ

1. ให้ความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยยึดมั่นในหลักนิติธรรม และนำหลักการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด

2. เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และส่งเสริมความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ เพศสภาพ อายุ สีมืด ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือเหตุอื่นใด โดยให้ความสำคัญในการปกป้อง ค้ำครอง และดูแลกลุ่มเปราะบางเป็นกรณีพิเศษ

3. ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน

4. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

5. ต่อต้านการทรมานหรือการปฏิบัติและการลงโทษที่โหดร้ายทารุณ ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในทุกรูปแบบ

6. สื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ทำความเข้าใจ กำหนดแนวทาง สอดส่องดูแล และให้การสนับสนุนอื่นใดแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในการให้บริการและ/หรือการส่งมอบงานต่อกัน ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และเครือข่ายในห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างการรับรู้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีคุณธรรม เคารพต่อสิทธิมนุษยชน และปฏิบัติต่อทุกคนตามหลักสิทธิมนุษยชน

7. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารและรับเรื่องราวร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่เป็นอิสระสำหรับผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผู้ที่เชื่อว่าสิทธิของตนถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม โดยกรมราชทัณฑ์จะต้องดำเนินการจัดการข้อร้องเรียนดังกล่าวอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

8. สอดส่องดูแลเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์

9. ส่งเสริม คຸ້ມครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ โดยให้ครอบคลุมถึงการดูแลสุขภาพจิต คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่
10. ให้ความเป็นธรรมและปกป้องข้อมูลบุคคลที่แจ้งเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงผู้ต้องขังที่ร้องเรียน โดยจะปกป้องคຸ້ມครองผู้ร้องเรียน ผู้แจ้งเบาะแส ผู้ให้ถ้อยคำ และผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ได้รับผลกระทบหรือถูกกลั่นแกล้งจากการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนดังกล่าวอย่างเด็ดขาด
11. มุ่งมั่นที่จะสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนนี้
12. ผู้กระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัย รวมทั้งจะต้องได้รับโทษทางอาญาหากการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมาย

บทสรุปผู้บริหาร

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในทุกระดับ กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับกลุ่มเป้าหมายที่ 10 ตามแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ขึ้น เพื่อรองรับการดำเนินการกิจกรรมตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเป็นกลไก ในการขับเคลื่อนนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์ฉบับนี้ ยึดมั่นในหลักการของปฏิญญาสากล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่ง องค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) และข้อกำหนด สหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) โดยมีเจตนารมณ์ และนโยบายหลักในการดำเนินการกิจกรรมของกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

1. การยกระดับมาตรฐานการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

มุ่งเน้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งต่อต้านการทรมานหรือการปฏิบัติและการลงโทษที่ โหดร้ายทารุณ ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในทุกรูปแบบ

2. การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและคุ้มครองผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง

ส่งเสริมให้ผู้ต้องขังสามารถเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานได้อย่างเท่าเทียมและ ได้มาตรฐาน โดยให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษในการดูแลและคุ้มครองผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง ได้แก่ ผู้ต้องขังป่วย จิตเวช ผู้ต้องขังป่วยเอดส์ ผู้ต้องขังป่วยติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขัง

3. การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยและคุ้มครองสิทธิในการประกอบอาชีพ

มุ่งเน้นการพัฒนาพฤตินิสัย การศึกษา และการฝึกวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และคุ้มครองสิทธิ ในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ

4. การคุ้มครองสิทธิบุคลากรและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม คุ้มครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ในสังกัด กรมราชทัณฑ์ทุกระดับ โดยให้ครอบคลุมถึงการดูแลสวัสดิภาพ คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติ หน้าที่ ตลอดจนมุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และจัดให้มีช่องทาง การสื่อสารและรับเรื่องราว ร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่เป็นอิสระเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

การขับเคลื่อนและผลักดันแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์ฉบับนี้ไปสู่อ การปฏิบัติ จะเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ ในการยกระดับมาตรฐานของงานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ลดความเสี่ยงจากการถูกร้องเรียน และบรรลุเป้าหมายในการคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคมอย่างยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้วางรากฐานสำคัญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยยึดถือหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญ ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 เห็นชอบแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) รวมทั้งได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนของหน่วยงานที่ครอบคลุมการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดในทุกระดับ เพื่อให้สิทธิมนุษยชนเป็นหลักการพื้นฐานในการดำเนินการกิจและกิจกรรมของรัฐอย่างแท้จริง รวมทั้งเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในภาพรวมของประเทศ ปกป้อง คุ้มครองสิทธิของประชาชน ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยมีเป้าหมายหลักคือการละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงในทุกด้านและทุกกลุ่ม

กรมราชทัณฑ์ในฐานะหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง จึงมีความเชื่อมโยงกับการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างใกล้ชิด เนื่องจากภารกิจดังกล่าวของกรมราชทัณฑ์เป็นภารกิจที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล โดยเฉพาะในกระบวนการควบคุมผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ แต่อย่างไรก็ตาม กรมราชทัณฑ์จะต้องรักษาไว้ซึ่งการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการไม่เลือกปฏิบัติภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคมได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ กรมราชทัณฑ์ยังต้องเผชิญกับความท้าทายในหลายมิติ โดยเฉพาะในประเด็นการยกระดับการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) การดูแลผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบางภายใต้ข้อจำกัดด้านสภาพความเป็นอยู่ภายในเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีหลายประการ โดยเฉพาะการเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม และมีมาตรฐาน การส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพผ่านการพัฒนาพฤตินิสัย การศึกษา และการฝึกวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และคุ้มครองสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ การส่งเสริม คุ้มครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งการสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Culture) โดยการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสิทธิมนุษยชน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม และจัดให้มีช่องทางสื่อสารและรับเรื่องราวร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่เป็นอิสระเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนและผลักดันกรมราชทัณฑ์ไปสู่เป้าหมายในการเป็น “องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน”

จากสถานการณ์และข้อท้าทายดังกล่าวข้างต้น กรมราชทัณฑ์จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของกรมราชทัณฑ์ เพื่อทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ให้เป็นไปตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง

ประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ฉบับนี้ จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเข็มทิศเชิงยุทธศาสตร์สำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ โดยตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชนในทุกมิติ และยึดมั่นในหลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล สร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชน ยกย่องภาพลักษณ์ของกรมราชทัณฑ์ โดยบรรลุเป้าหมายสูงสุดในการเปลี่ยนผ่านผู้กระทำผิดให้กลับคืนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม ภายใต้หลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างยั่งยืน

2. สถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย (ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกรมราชทัณฑ์)

จากการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้มีการรวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ทั้งจากการติดตามประเมินผลแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ข้อเสนอแนะจากกลไกสากล (Universal Periodic Review: UPR) และรายงานของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสถานการณ์สำคัญที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อภารกิจของกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ ดังนี้

2.1 สถานการณ์สิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรมในภารกิจของกรมราชทัณฑ์

ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย จากรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนประเทศไทย ประจำปี 2563 - 2567 ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พบว่า กรมราชทัณฑ์กำลังเผชิญกับข้อท้าทายหลายประการ ดังนี้

- ปัญหาความแออัดและข้อจำกัดของพื้นที่เรือนนอนในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จากข้อมูลพบว่า เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ มีผู้ต้องขังรวมจำนวน 285,149 คน โดยส่วนใหญ่ยังคงเป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติดเช่นเดียวกับในปี พ.ศ. 2566 ความแออัดนี้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 ที่ไม่สามารถเว้นระยะห่างทางสังคมได้
- ปัญหาความปลอดภัยของผู้ต้องขัง โดยปราศจากการข่มขู่หรือคุกคาม รวมถึงปัญหาความละเอียดอ่อนในการดูแลผู้ต้องขังที่เป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และการล่วงละเมิดทางเพศ
- ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของสถานที่และการดูแลผู้ต้องขังป่วยจิตเวช เนื่องจากสถานพยาบาลในเรือนจำมีขีดความสามารถจำกัดทั้งในด้านสถานที่และจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทำให้การดูแลรักษาผู้ต้องขังกลุ่มนี้ยังไม่เพียงพอ
- ปัญหาการตีตราผู้พ้นโทษ ในปัจจุบันสังคมและกฎหมายบางฉบับยังคงเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ ทำให้กลุ่มผู้พ้นโทษขาดโอกาสในการจ้างงานอย่างเต็มที่

จากสถานการณ์สิทธิมนุษยชนด้านกระบวนการยุติธรรมในภารกิจของกรมราชทัณฑ์ จึงกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำไปปรับใช้ ดังนี้

2.1.1 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล

- เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์จะต้องแจ้งให้ผู้ต้องขังทราบถึงข้อบังคับของเรือนจำ/ทัณฑสถาน สิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะพึงได้รับทันทีในวันที่รับตัวผู้ต้องขัง หากผู้ต้องขังไม่รู้หนังสือ เจ้าหน้าที่จะต้องชี้แจงให้ผู้ต้องขังทราบด้วยวาจาหรือด้วยวิธีการอื่นใดเพื่อให้ผู้ต้องขังเข้าใจ (ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 38)

- ส่งเสริมการนำหลักการมาตรฐานสากลมาใช้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เช่น ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)

- กรมราชทัณฑ์ควรส่งเสริมให้มีการออกระเบียบ/ข้อบังคับในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีมาตรการลงโทษเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ในกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน

2.1.2 การเข้าถึงสิทธิและกระบวนการยุติธรรม

- กรมราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับจะต้องให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังเกี่ยวกับสิทธิของตน เช่น สิทธิของจำเลย สิทธิในการขอลปล่อยตัวชั่วคราว และสิทธิในการเข้าถึงกองทุนยุติธรรม

- กรมราชทัณฑ์จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขัง โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีให้สามารถปรึกษาทนายความหรือที่ปรึกษาด้านกฎหมายได้อย่างอิสระและไม่ถูกจำกัด

2.1.3 การใช้มาตรการทางเลือกแทนการจำคุก

- หน่วยงานภาครัฐและกรมราชทัณฑ์จะต้องส่งเสริมมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ เช่น การพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษจำคุก การคุมประพฤติ รวมถึงการส่งผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดฟื้นฟูแทนการดำเนินคดีทางอาญา

2.1.4 การดูแลสุขภาพจิตและผู้ต้องขังจิตเวชในเรือนจำ

- กรมราชทัณฑ์จะต้องพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง “เรือนจำ Hub” สำหรับการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยจิตเวชโดยเฉพาะ หรือสถานที่ทางเลือกอื่นที่ไม่ใช่เรือนจำ

- กรมราชทัณฑ์อาจพิจารณาจ้างจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาแบบห้วงเวลาเข้ามาให้บริการในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมถึงการนำระบบโทรเวชกรรม (Telemedicine) หรือระบบการแพทย์ทางไกลมาใช้ให้คำปรึกษาและบำบัด

- ส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพจิตแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำอย่างสม่ำเสมอ

2.1.5 การฝึกอาชีพผู้ต้องขังและการคืนคนดีสู่สังคม

- ให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความสนใจรายบุคคล โดยเฉพาะกลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้สูงวัย ผู้พิการ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้เมื่อพ้นโทษ

- กรมราชทัณฑ์จะต้องพิจารณาทบทวนกฎหมาย/ระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการจ้างงานผู้พ้นโทษเพื่อลดการตีตราจากสังคม

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับรอง

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นแผนระดับที่ 3 ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ที่มีการดำเนินงานและโครงการที่สอดคล้องกันตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) โดยมีความสอดคล้องในส่วนภารกิจของกรมราชทัณฑ์กับแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ดังนี้

1

ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (หลัก)

- แผนแม่บทประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (หลัก)
- แผนแม่บทประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สนับสนุน)
- แผนแม่บทประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (สนับสนุน)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 1 ความมั่นคง (สนับสนุน)

- แผนแม่บทประเด็นที่ 1 ความมั่นคง (สนับสนุน)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (สนับสนุน)

- แผนแม่บทประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (สนับสนุน)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 4 การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (สนับสนุน)

- แผนแม่บทประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (สนับสนุน)

2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (หลัก)

- แผนย่อยการพัฒนากระบวนการยุติธรรม (หลัก)

ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง (สนับสนุน)

- แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง (สนับสนุน)

ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (สนับสนุน)

- แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพแรงงาน (สนับสนุน)

ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

- แผนย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (สนับสนุน)

- แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการประชาชน (สนับสนุน)
- แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ (สนับสนุน)
- แผนย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (สนับสนุน)

ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สนับสนุน)

- แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สนับสนุน)

แผนการปฏิรูปประเทศ

- ด้านกฎหมาย
- ด้านกระบวนการยุติธรรม
- ด้านสาธารณสุข

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

- หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม
- หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

3

แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

- แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 - 2569)
- แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)
- แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงยุติธรรม
  - แผนปฏิบัติราชการ เรื่องเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
  - แผนปฏิบัติราชการ เรื่องแก้ไข ฟันฟุผู้กระทำผิด และคืนคนดีสู่สังคม
- แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) ของกระทรวงยุติธรรม
  - แผนปฏิบัติราชการ เรื่องเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
  - แผนปฏิบัติราชการ เรื่องแก้ไข ฟันฟุผู้กระทำผิด และคืนคนดีสู่สังคม
- แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมราชทัณฑ์
- แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) ของกรมราชทัณฑ์

แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (หลัก)

(1) เป้าหมาย

- ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
- ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ (หลัก)

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ (1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและการให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(1.1) ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

ประเด็นยุทธศาสตร์ (4) ภาครัฐมีความทันสมัย

(4.2) พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ (5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(5.1) ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

(5.2) บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ (6) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(6.2) บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็นยุทธศาสตร์ (8) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยความเสมอภาค (หลัก)

(8.1) บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

(8.5) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นปลายทางของกระบวนการยุติธรรม และมีหน้าที่หลักในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามคำพิพากษา ซึ่งแผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์มีเป้าประสงค์หลัก คือ การบังคับโทษให้เป็นไปตามหลักการที่ขบด้วยกฎหมาย ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ไม่เลือกปฏิบัติ ผู้ต้องขังได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงมี และเข้าถึงการบริการที่เท่าเทียม รวมถึงการดำเนินการแก้ไข พัฒนาพฤตินิสัย และบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ต้องขังกลับตนเป็นพลเมืองดี และสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข โดยสังคมให้การยอมรับ และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการป้องกันสังคมจากอาชญากรรม ซึ่งความสำเร็จในการดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการกรมราชทัณฑ์ เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนให้กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค อีกทั้งยังมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์ เพื่อพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของกรมราชทัณฑ์ให้มีสมรรถนะสูง เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งช่วยให้การปฏิบัติงานมีความทันสมัย โปร่งใส

ปลอดภัย รวดเร็ว ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินงานตามแผนจะส่งผลโดยตรงและโดยสนับสนุนต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 1 ความมั่นคง (สนับสนุน)

(1) เป้าหมาย

- บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติทุกระดับ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

(2.1) การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

(2.3) การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดน

ภาคใต้

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ มีภารกิจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในประเด็นของการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม และการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (สนับสนุน)

(1) เป้าหมาย

- คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
- สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ (2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(2.1) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย

(2.3) ช่วงวัยแรงงาน

(2.4) ช่วงวัยสูงอายุ

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ มีภารกิจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย และมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้ผู้ต้องขังในทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (สนับสนุน)

(1) เป้าหมาย

- สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ (1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(1.7) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะ สำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

(1.8) สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ มีภารกิจสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมในประเด็นของการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิต ด้วยการขับเคลื่อนการยกระดับสถานพยาบาลในเรือนจำ/ทัณฑสถานทุกแห่งให้เป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิให้มีคุณภาพและมาตรฐานการบริการการรักษาพยาบาลที่สามารถให้ผู้ต้องขังได้รับบริการตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

🎯 แผนระดับที่ 2 (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

1. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

(1) ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (หลัก)

(1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- **เป้าหมายที่ 1** กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

- **เป้าหมายที่ 2** การอำนวยความสะดวกยุติธรรมเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการ ด้านการควบคุมดูแลผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังที่มุ่งเน้นการแก้ไข ปรับทัศนคติ เสริมสร้างศักยภาพ และทักษะอาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับไปประกอบอาชีพที่สุจริต ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงระบบงานราชทัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เป็นธรรม ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยตรงในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 2 การพัฒนากระบวนการยุติธรรม

- **แนวทางการพัฒนา**

แนวทางที่ 1) ปรับวัฒนธรรมองค์กรและทัศนคติเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้เคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

แนวทางที่ 6) ยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางที่ 7) พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา (หลัก)

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทั่วถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย การพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการราชทัณฑ์ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่เพื่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ประชาชนได้รับความยุติธรรมที่ทั่วถึง เท่าเทียม รวมถึงการสร้างสมดุลในการบริหารโทษกับการให้โอกาส ผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อการบูรณาการ ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานให้สะดวก รวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อค่าคะแนนดัชนีนิติธรรมในปัจจุบันที่ (8) กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(2) ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง (สนับสนุน)

(2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ 1** ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น
- **เป้าหมายที่ 2** ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขเพิ่มขึ้น
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจ ในรูปแบบการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพด้านความมั่นคง ในประเด็นการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal ไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วมกันสร้างความปลอดภัยในสังคม และป้องกันไม่ให้เกิดภัยคุกคามที่อาจเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงขึ้นอีก นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ประเทศที่ยั่งยืน ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง

(2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 2 การป้องกันแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

ส่วนที่ 2 การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ

● **แนวทางการพัฒนา**

แนวทางที่ 1 ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

แนวทางที่ 9 ป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal ไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

เป้าหมายที่ 1 ปัญหาคriminal ไม่สงบที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

เป้าหมายที่ 2 ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย ในรูปแบบการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพด้านความมั่นคง ในประเด็นเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และ บำบัดผู้ติดยาเสพติดภายในเรือนจำอย่างเหมาะสม เป็นมาตรฐาน เพื่อลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับยาเสพติด รวมทั้งพัฒนากระบวนการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขังคดีความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งส่งเสริมแนวคิดลดการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา สร้างทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อเป็นการคืนคนดี สู่สังคม นำไปสู่การสร้างความปลอดภัย อำนวยความยุติธรรม และสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านความมั่นคง และรองรับประเด็น ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

(3) ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (สนับสนุน)

(3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ 1** คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจ ด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อปรับทัศนคติและพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้ต้องขังในทุกมิติและเหมาะสม ตามช่วงวัย ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาจิตใจ การจัดการศึกษา การฝึกวิชาชีพ เพื่อให้สามารถกลับคืนสู่สังคม ได้อย่างปกติสุข ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุ เป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 4 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

- **แนวทางการพัฒนา**

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนา การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และสร้างศักยภาพ ให้ผู้ที่เคยกระทำผิดสามารถประกอบอาชีพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ และอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

เป้าหมายที่ 1 แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนัก ในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย โดยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังที่มุ่งเน้นการปรับทัศนคติและพัฒนาศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริม ให้มีการฝึกทักษะอาชีพในระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) แก่ผู้ต้องขังที่อยู่ในช่วงวัยแรงงานให้สอดคล้องกับ ความต้องการจ้างงานภายหลังพ้นโทษ กลายเป็นแรงงานที่มีศักยภาพสูง (Labour Productivity) สามารถแข่งขัน ในตลาดแรงงานได้ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์

(4) ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี (สนับสนุน)

(4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ 1 คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจด้านการดูแลสุขภาพและสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในการยกระดับสถานพยาบาลในเรือนจำ/ทัณฑสถานให้เป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานการบริการการรักษาพยาบาลที่สามารถให้ผู้ต้องขังได้รับบริการตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี

(4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 4 การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

● **แนวทางที่ 1** ส่งเสริมระบบการจัดบริการสาธารณสุขทั้งในระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาว

- **แนวทางที่ 2** พัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

เป้าหมายที่ 1 การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยโดยการยกระดับสถานพยาบาลให้เป็นหน่วยบริการระดับปฐมภูมิเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพและเทียบเท่ากับมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข รวมถึงการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานทางการแพทย์ เช่น ระบบโทรเวชกรรม (Telemedicine) หรือระบบการแพทย์ทางไกล รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ โดยให้ได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการตามมาตรฐานสากล ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(5) ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (สนับสนุน)

(5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมายที่ 1** บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

● **เป้าหมายที่ 2** ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจเกี่ยวกับการบริการประชาชนและการเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรให้มีความทันสมัยและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้วยการพัฒนานวัตกรรมและนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

(5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 1 การพัฒนาบริการประชาชน

● **แนวทางที่ 1** พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน

● **แนวทางที่ 2** พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว อาทิ ระบบจองเยี่ยมญาติ ระบบเยี่ยมญาติทางไกล ระบบร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังออนไลน์ ระบบเงินฝากผ่านธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนย่อยที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

● แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ 1 พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง”

● เป้าหมายของแผนย่อย

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเหมาะสม ทันสมัย มาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในองค์กรไปสู่วิถีใหม่ มุ่งยกระดับกรมราชทัณฑ์ไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ตอบสนองระบบ/วิธีการปฏิบัติราชการแบบดิจิทัลและสอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 อาทิ ระบบการจัดประชุมออนไลน์ ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบติดตามและประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการติดต่อบรมบุคคลากรออนไลน์ (E-learning) ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนย่อยที่ 5 การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

● แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง

แนวทางที่ 3 พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

● เป้าหมายของแผนย่อย

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย โดยกำหนดกรอบแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรกรมราชทัณฑ์ให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นมืออาชีพในงานราชทัณฑ์ และมีศักยภาพในการปรับตัวให้เท่าทันกับยุคสมัย โดยจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการบริหารทรัพยากรบุคคลตามระบบคุณธรรม มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจเชิงบวกให้กับบุคลากรให้มีความผูกพันต่อองค์กร สร้างค่านิยมร่วมในการร่วมกันพัฒนาองค์กรต่อไป ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(6) ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สนับสนุน)

(6.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ**

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการกิจ โดยเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(6.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนย่อยที่ 1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- **แนวทางการพัฒนา**

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

เป้าหมายที่ 1 ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าหมายที่ 2 คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมราชทัณฑ์ ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อย โดยการมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน “ปลูก” และ “ปลุก” จิตสำนึกให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ มีค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งมีระบบตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อให้ความโปร่งใส เป็นธรรม ป้องกันการทุจริต เปิดโอกาสให้ข้าราชการและประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสหรือเรื่องร้องเรียนมายังอธิบดีกรมราชทัณฑ์โดยตรง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบขึ้นได้ และมีมาตรการคุ้มครองพยานและปกป้องข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส ซึ่งความสำเร็จจากการดำเนินการตามแผนจะส่งผลโดยสนับสนุนต่อแผนแม่บทฯ ด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และรองรับประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2. แผนปฏิรูปประเทศ

ด้านกฎหมาย

- เป้าหมาย 1) กฎหมายและกระบวนการที่ล่าช้า ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม สร้างภาระแก่ประชาชนและเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพได้รับการยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุง

ด้านกระบวนการยุติธรรม

- เป้าหมาย 1) การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และเข้าถึงง่ายโดยเสมอภาค
- เป้าหมาย 2) การบังคับตามกฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากระบวนการบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม

ด้านสาธารณสุข

- เป้าหมาย 3) มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น
- เป้าหมาย 4) การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง

3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

เป้าหมายของการพัฒนาตามแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ

เหมาะสม

- **เป้าหมายหลัก**

เป้าหมายที่ 3 การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

- **เป้าหมายระดับหมวดหมู่**

เป้าหมายที่ 1 ครีวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจ

และสังคม

- **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

- เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นเป็นแรงงานที่มีทักษะหรือสำเร็จการศึกษา ระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

- การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากครัวเรือนยากจนข้ามรุ่น
- ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนา

แห่งอนาคต

- **เป้าหมายหลัก**

เป้าหมายที่ 2 การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

เป้าหมายที่ 3 การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

- **เป้าหมายระดับหมวดหมู่**

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

- ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4 ต่อปี
- กลุ่มประชากรอายุ 15 - 24 ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้ฝึกอบรม

ไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อสิ้นสุดแผน

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

- คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ
- พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อการประกอบอาชีพและเชื่อมโยง

กับโลกของการทำงานในอนาคต

- การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่ไม่สามารถในระบบ

การศึกษาปกติ

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

- **เป้าหมายหลัก**

เป้าหมายที่ 3 การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม

เป้าหมายที่ 5 การส่งเสริมความสามารถของประเทศในการรับกับความเสี่ยง

และการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่

- **เป้าหมายระดับหมวดหมู่**

เป้าหมายที่ 1 การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐที่มีขีดความสามารถสูง คล่องตัว

- **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย**

- ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

- ผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในองค์ประกอบดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีทุนมนุษย์ และดัชนีการให้บริการภาครัฐออนไลน์ ไม่เกินอันดับที่ 40 ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.82

- **กลยุทธ์การพัฒนา**

- การพัฒนาคุณภาพการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก และประหยัด

- ยกเลิกภารกิจการให้บริการที่สามารถเปิดให้ภาคส่วนอื่นให้บริการแทน

- ทบทวนกระบวนการทำงานของภาครัฐ

- การปรับเปลี่ยนการบริการจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง

เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

- เร่งทบทวนบทบาทภาครัฐและกระจายอำนาจการบริหารจัดการภาครัฐ

- สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล

- การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อ

การพัฒนาประเทศ

- ปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ

- ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐ

- การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการบริการภาครัฐ ดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐ โดยเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

- ปรับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

- ยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

4. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2566 - 2570

(4.1) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- เป้าหมายที่ 3 ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ตัวชี้วัด การสร้างความเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

อย่างน้อยร้อยละ 80 ภายในปี 2570

- กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

(4.2) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 8 การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

- เป้าหมายที่ 1 การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง 8 คน ต่อประชากร

1,000 คน ภายในปี พ.ศ. 2570

- กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์หลักที่ 3 การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัดฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

(4.3) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 16 การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

● เป้าหมาย การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงระดับชาติ

● ตัวชี้วัด จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นปีละ 2 ประเด็น

- กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงเพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

1. แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2566 - 2569)

มิติที่ 1 การสร้างความเป็นธรรมตามกฎหมาย

(1) เป้าหมายที่ 1 การมีกฎหมายดี (จำเป็น ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของสังคม)

แนวทางการดำเนินงาน

- ผลักดันให้มีการทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของกฎหมายที่มีผลบังคับใช้แล้ว
- ส่งเสริมให้มีการปรับปรุง แก้ไข และออกกฎหมายเท่าที่จำเป็น รวมทั้งยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระ หรือก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน
- พิจารณาความเหมาะสมและผลกระทบจากบทลงโทษที่เหมาะสม สอดคล้องกับประเด็นปัญหา

(2) เป้าหมายที่ 2 การบังคับใช้กฎหมายตามเจตนารมณ์แนวทางการดำเนินงาน

- ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมาย
- สนับสนุนให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการในการบังคับใช้กฎหมาย

(3) เป้าหมายที่ 3 การมีวัฒนธรรมเคารพกฎหมายแนวทางการดำเนินงาน

- สร้างความรู้และการตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมให้แก่ประชาชนทุกระดับอย่างเหมาะสมและทั่วถึง
- ส่งเสริมให้มีการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยง่าย สะดวก และเอื้อต่อการใช้บริการประชาชนของประชาชนทุกกลุ่ม

มิติที่ 2 การพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล**(1) เป้าหมายที่ 1 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (Inclusive Justice)**แนวทางการดำเนินงาน

- ผลักดันให้มีกลไกหรือช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่หลากหลาย เพื่อเป็นหลักประกันความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ส่งเสริมการนำนิติการพัฒนาหรือกลไกทางสังคมมาใช้ในการป้องกันอาชญากรรมตามความจำเป็นและเหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม
- พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อรับมือกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอาชญากรรมรูปแบบใหม่ โดยเน้นการจัดการกับสาเหตุที่เป็นรากเหง้า (Root Cause) ของการก่ออาชญากรรม

(2) เป้าหมายที่ 2 การใช้มาตรการที่หลากหลายในการยุติข้อพิพาทแนวทางการดำเนินงาน

- ผลักดันให้มีการกำหนดรูปแบบการลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดและบริบทต่าง ๆ

(3) เป้าหมายที่ 3 การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดบนหลักสิทธิมนุษยชนแนวทางการดำเนินงาน

- ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดบนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน
- ผลักดันให้มีการกำหนดแนวทางการลงโทษต่อผู้กระทำผิดที่เหมาะสม
- ส่งเสริมแนวทางการแก้ไขพัฒนาผู้กระทำผิดที่มุ่งเน้นการสร้างโอกาสให้ผู้กระทำผิดสามารถดำเนินชีวิตในสังคมปกติได้จริงหลังการปล่อยตัว
- สนับสนุนให้ภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะกลไกในการดูแลช่วยเหลือผู้กระทำผิดที่กลับสู่สังคม

มติที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานยุติธรรม

(1) เป้าหมายที่ 1 การยกระดับกลไกการทำงานเชิงเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

- สร้างกลไกการทำงานในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ (Collaborative Network) ระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม
- พัฒนากลไกการทำงานของภาครัฐเชิงบูรณาการและเป็นเอกภาพ
- ส่งเสริมการทำงานเชิงเครือข่ายกับทุกภาคส่วนทางสังคม
- แสวงหาแนวทางและความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขอาชญากรรมทุกรูปแบบ

(2) เป้าหมายที่ 2 การบริหารงานยุติธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการดำเนินงาน

- ปฏิรูปหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นองค์การที่ยึดหลักธรรมาภิบาลและดำเนินงานบนพื้นฐานของหลักนิติธรรม
- ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งเน้นความสำเร็จในการอำนวยความยุติธรรมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric)
- พัฒนาระบบการทำงานและบริการประชาชนที่เป็นมาตรฐานสากล
- พัฒนากลไกการป้องกัน ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาการทุจริตและการใช้อำนาจในทางมิชอบของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม
- กำหนดแนวทางเพื่อติดตามและประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน
- ให้ความสำคัญกับงานวิชาการและสนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างการพัฒนากระบวนการด้วยข้อมูลและองค์ความรู้ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

(3) เป้าหมายที่ 3 การเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลและเทคโนโลยี

แนวทางการดำเนินงาน

- สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม

2. แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

(1) แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน

1) ด้านกระบวนการยุติธรรม

ข้อท้าทาย

- ประชาชนไม่มีความรู้ทางกฎหมาย สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การทรมาน การปฏิบัติและการลงโทษอย่างไร้มนุษยธรรม
- การขาดการสนับสนุนทนายความและล่ามสำหรับผู้ต้องหาและจำเลย
- การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

ข้อเสนอแนะ

- รัฐควรส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนในขั้นตอนต่าง ๆ ด้านกระบวนการยุติธรรม

- รัฐควรพิจารณาทบทวนการประกาศ/คำสั่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่อาจเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ รัฐควรส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลให้กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

- ส่งเสริมองค์กรวิชาชีพล่ามในกระบวนการยุติธรรมทั้งล่ามภาษาต่างชาติและล่ามสำหรับคนพิการ

- รัฐควรมีการศึกษาทบทวนกฎหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงยกเลิกโทษประหารชีวิต

2) ด้านสาธารณสุข

ข้อท้าทาย

- ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการระหว่างประชาชนจากระบบประกันที่แตกต่างกัน และความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่

- การเข้าถึงการดูแลแบบประคับประคองในวาระสุดท้ายของชีวิต

- สถานการณ์ฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน

- อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อสำคัญเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

- รัฐควรให้ความสำคัญและสนับสนุนมาตรการ/โครงการด้านสาธารณสุขเชิงป้องกันมากขึ้น ปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักว่า การเข้าถึงสิทธิในการรับบริการสุขภาพจะต้องควบคู่ไปกับหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของตนเอง

(2) แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่ม

1) กลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

ข้อท้าทาย

- การถูกคุกคามและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

- จัดทำรายงานเหตุการณ์การละเมิดนักปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ

2) กลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ข้อท้าทาย

- การเข้าถึงกระบวนการและการได้รับการบำบัดฟื้นฟู

- การถูกตีตราและเลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประสานกรมพัฒนาฝีมือแรงงานผลักดันโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด

- รัฐควรสนับสนุนการสร้างกลุ่มภาคีเครือข่ายผู้ดูแลผู้ใช้ยาด้วยกันมาช่วยสนับสนุนการทำงานของระบบบำบัดฟื้นฟู

- รัฐควรสนับสนุนทางเลือกในการรักษาพยาบาลของผู้เสพยาเสพติดภายใต้ระบบประกันสุขภาพทั่วไป

3) กลุ่มความหลากหลายทางเพศ

ข้อท้าทาย

- ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558

- ปัญหาการเลือกปฏิบัติ

- ปัญหาสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

- พิจารณาทบทวนและแก้ไขพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558
- รัฐควรส่งเสริมเจตคติของคนในสังคมให้ยอมรับการมีอัตลักษณ์ทางเพศสภาพและการปฏิบัติต่อเพศสภาพอย่างเท่าเทียม
- สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติต่อกลุ่มความหลากหลายทางเพศ โดยไม่เลือกปฏิบัติ

4) กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษข้อท้าทาย

- ความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ
- การอายัดตัวผู้ต้องขัง
- สิทธิในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ
- ปัญหาบริหารจัดการของเรือนจำและทัณฑสถานต่อกรณีผู้ป่วยจิตเวชซึ่งเป็นผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะ

- รัฐควรส่งเสริมให้มีการนำหลักการมาตรฐานสากลไปใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง
- รัฐควรส่งเสริมมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกมาใช้แก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ
- รัฐควรมีหน่วยงานกลางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยี รวมถึงฐานข้อมูลสำหรับการอำนวยความสะดวกและเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังสามารถปรึกษาทนายความ/ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
- รัฐควรพิจารณาทบทวนกฎหมายหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติในการประกอบอาชีพให้มีความเหมาะสม
- รัฐควรส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน ตลอดจนความสนใจและความต้องการรายบุคคล
- รัฐควรจัดให้มีเรือนจำ Hub สำหรับการดูแลรักษาโรคจิตเวช หรือควรมีสถานที่อื่นที่ไม่ใช่เรือนจำในการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วยจิตเวชอยู่ระหว่างการพิจารณาคดี
- รัฐควรให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชแก่ผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งตรวจประเมินการปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพจิตหรือป่วยจิตเวช
- รัฐควรพิจารณาจ้างจิตแพทย์ห้วงเวลา

5) กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวชข้อท้าทาย

- การตีตราและเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ป่วยเอดส์และผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV
- ปัญหาด้านโครงสร้างในการเข้าถึงบริการจิตเวช
- ปัญหาด้านการบังคับใช้ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ

- รัฐควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อ HIV รวมถึงปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ที่เลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยเอดส์และผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV
- รัฐควรมีการสร้างการรับรู้ให้กับสถานศึกษา หน่วยงาน ประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ทศนคติที่ดีต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต เพื่อลดการตีตราและลดการเลือกปฏิบัติ
- รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต

พ.ศ. 2551

3. แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกระทรวงยุติธรรม

(1) เรื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม (Law Enforcement & Justice Development)

เป้าหมาย

- การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ระบบงานยุติธรรมได้รับการพัฒนา สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
- พัฒนาระบบการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล
- พัฒนาบุคลากรและนวัตกรรมเพื่อความยุติธรรม
- ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

(2) เรื่อง แก้ไข พันฟูผู้กระทำผิด และคืนคนดีสู่สังคม (Rehabilitation & Reintegration)

เป้าหมาย

- การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ระบบงานยุติธรรมได้รับการพัฒนา สามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติต่อผู้ต้องหาและผู้กระทำผิดทางอาญา
- พัฒนาระบบหรือโปรแกรมแก้ไข พันฟูผู้กระทำผิด
- คืนคนดีสู่สังคม สร้างงาน สร้างอาชีพ และติดตาม ดูแล สงเคราะห์ภายหลังพ้นโทษ เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

4. แผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. 2569) ของกระทรวงยุติธรรม

4.2.3 เรื่อง เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม (Law Enforcement & Justice Development)

เป้าหมาย

- ระบบการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
- ระบบการแก้ไข พันฟู และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
- ผู้กระทำความผิดได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองและกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม
- พัฒนาระบบการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล
- พัฒนาบุคลากรและนวัตกรรมเพื่อความยุติธรรม
- ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

4.2.4 เรื่อง แก้ไข พิณฟูผู้กระทำผิด และคืนคนดีสู่สังคม (Rehabilitation & Reintegration)

เป้าหมาย

- ระบบการควบคุมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
- ระบบการแก้ไข พิณฟู และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
- ผู้กระทำผิดมีความผิดได้รับการพัฒนา และส่งเสริมอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองและกลับคืน

สู่สังคมได้อย่างปกติสุข

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนา
- ระบบงานยุติธรรม
- พัฒนาระบบการยุติธรรมตามมาตรฐานสากล
- พัฒนาบุคลากรและนวัตกรรมเพื่อความยุติธรรม
- ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

5. แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมราชทัณฑ์

4.2.1 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ
- พัฒนาศักยภาพให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม
- พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล
- พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

4.2.2 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- บำบัดแก้ไขพิณฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม
- เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์

ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

4.2.3 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาคความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา

- ป้องกันปัญหายาเสพติดและบำบัดพิณฟูผู้ติดยาเสพติด
- การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

6. แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2569) ของกรมราชทัณฑ์

4.2.1 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นมาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- สร้างความสมดุลในการบริหารโทษ
- พัฒนาศักยภาพให้มีความเป็นมืออาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม
- พัฒนาระบบการบริหารงานราชทัณฑ์ตามหลักคุณธรรมและธรรมาภิบาล
- พัฒนาและนำเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในงานราชทัณฑ์

4.2.2 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขังอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

- บำบัดแก้ไขฟื้นฟูพัฒนาผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้เหมาะสม
- เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เสริมสร้างศักยภาพเพื่อการมีงานทำและสงเคราะห์

ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

4.2.3 แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง การบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา

- ป้องกันปัญหายาเสพติด และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
- การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

นโยบายของรัฐบาล (นายอนุทิน ชาญวีรกูล)

นโยบายของรัฐบาลปรากฏตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 โดยได้กำหนดนโยบายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงยุติธรรมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

2. แก้ปัญหาหนี้สินและเพิ่มสภาพคล่องบนพื้นฐานความเสี่ยงที่เป็นธรรมระหว่างสถาบันการเงินและผู้กู้ โดย

2.1 หนีภาคประชาชน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานี้รายบุคคลในระบบ รายละเอียดไม่เกินหนึ่งแสนบาท เพื่อลดปัญหาหนี้ที่ทำให้คนไทยติดกับดักหนี้

2.2 เพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รายละเอียดหนึ่งล้านบาท ควบคู่กับการสร้างระบบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้กับลูกหนี้ที่มีวินัยในการชำระหนี้ โดยสม่ำเสมอ การให้ความรู้ทางการเงิน นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ รวมถึงสร้างโอกาสทางธุรกิจให้ผู้ประกอบการ SMEs ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐและภาคธุรกิจขนาดใหญ่

ด้านความมั่นคง

7. เร่งแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรัฐบาลจะเร่งรัดปรับแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน คู่ขนานไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

ด้านสังคม

8.ปราบปรามการพนันผิดกฎหมายทุกรูปแบบอย่างจริงจัง ไม่สนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจการพนันทุกชนิดให้เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย ไม่สนับสนุนเอนเทอร์เทนเมนต์คอมเพล็กซ์ที่มีธุรกิจการพนัน รวมถึงการพนันที่แฝงมาในรูปแบบของกีฬา อาทิ โป๊กเกอร์ และจะดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติการพนันและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมและลดการอนุญาตการเล่นการพนันให้ได้มากที่สุด

9. รักษาหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด โดยให้ถือว่าการกระทำของเจ้าพนักงานของรับในกรณีเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางวินัยร้ายแรงและต้องดำเนินการทางอาญาอย่างเด็ดขาด

9.1 การละเว้นการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด บ่อนการพนันและพนันออนไลน์ อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยไซเบอร์ การสร้างข่าวปลอมและการหลอกลวงประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ

9.2 การใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

10. ขจัดทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเด็ดขาดและจริงจัง โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนและนานาชาติ

ด้านการบริหารภาครัฐ การปฏิรูปกฎหมาย

14. **เร่งรัดการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล** ที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบควบคู่กับผลักดันการเปิดเผยข้อมูลเปิดของภาครัฐและเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับการบริหารภาครัฐให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้ภาคธุรกิจและประชาชน มีการบูรณาการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงสามารถรองรับการบริหารราชการแบบจำลองเสมือนจริง (Sandbox) และการบริหารจัดการภาวะวิกฤตอย่างเป็นระบบ

15. **เร่งรัดการปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ** โดยยกเลิกกฎหมาย กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค และสร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่ประชาชนและภาคธุรกิจที่เรียกว่ากิโยติน (Guillotine) การริเริ่มเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลและผลักดันการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนไป และจัดตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พลตำรวจโท รุทธพล เนาวรัตน์)

กระทรวงยุติธรรมมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือประชาชนตามภารกิจของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการสำคัญในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 คือ การยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดิน บนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน โดยมีนโยบายหลัก 6 ประการ ดังนี้

1. น้อมนำพระบรมราโชบาย หลักการทรงงาน และการเรียนรู้จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติราชการตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน รวมถึงการสร้างคุณธรรมนำความรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน และตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อสังคมไทย รวมทั้งการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. การปราบปรามการพ่นผิดกฎหมายทุกรูปแบบอย่างจริงจัง รวมถึงการหลอกลวงและอาชญากรรมทางเทคโนโลยีในทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นภัยคุกคามและส่งผลกระทบต่อชีวิตของพี่น้องประชาชน ในวงกว้างด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างตรงไปตรงมาและยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ โดยเฉพาะคดีพิเศษสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อและสร้างความเสียหายแก่ประเทศชาติ เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย

3. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สร้างความปลอดภัยทางสังคม ชุมชน ครอบครัว สุขภาพของประชาชนจากสถานการณ์ปัญหาเสพติด ลดความเดือดร้อนของประชาชนจากปัญหาเสพติด ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับ แก้ไขปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด โดยพัฒนาศักยภาพแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินในระดับพื้นที่ให้สามารถขับเคลื่อนงานในหมู่บ้าน/ชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน รวมถึงการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อลดทอนศักยภาพแหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำและสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ

4. การยกระดับการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายและการเยียวยาผู้เสียหายจากเหตุอาชญากรรม คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ ลดการละเมิดสิทธิมนุษยชน สร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม และบูรณาการหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เน้นการทำงานเชิงรุกให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการงานยุติธรรมได้อย่างรวดเร็ว ท้วมถึง และเป็นธรรม ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน และพัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาคประชาชนให้มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่สามารถส่งต่อการให้บริการของกระทรวงยุติธรรมและสนับสนุนกระบวนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนโดยเฉพาะปัญหาหนี้สินของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และใช้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีเชิงรุก เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างลูกหนี้หลังคำพิพากษากับเจ้าหนี้ ด้วยความสมานฉันท์การส่งเสริมบทบาทในการเจรจาไกล่เกลี่ยและการประนอมข้อพิพาทในระดับสากล และเตรียมความพร้อมในการดำเนินกระบวนการฟื้นฟูฐานะของลูกหนี้บุคคลธรรมดาตามกฎหมายล้มละลายฉบับใหม่

5. พัฒนากฎหมายและระบบงานยุติธรรมให้สอดคล้องกับหลักนิติธรรม มาตรฐาน และบรรทัดฐานของสหประชาชาติ ทันทการเปลี่ยนแปลงของสังคม และตรงกับความต้องการของประชาชน พัฒนาศักยภาพบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน รวมถึงพัฒนางานด้านดิจิทัลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถร่วมมือกันในการขับเคลื่อนงานด้านกระบวนการยุติธรรมได้อย่างครอบคลุมภารกิจทุกด้านในงานยุติธรรม นำไปสู่การสร้างสถานะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมและเสริมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมเคารพกติกา รวมถึงพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์เพื่ออำนวยความสะดวกและการคุ้มครองทางสังคมให้เป็นที่ยอมรับและเป็นไปตามมาตรฐานสากล เป้าหมายหลักเพื่อทำให้ความยุติธรรมถึงมือประชาชน

6. ยกระดับระบบการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยพัฒนาแนวทางการดูแลแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้กระทำความผิดแต่ละกลุ่ม และการฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และมีกระบวนการส่งต่อผู้ที่ผ่านการฝึกอาชีพภายหลังพ้นโทษให้มีงานทำตรงตามทักษะที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพ โดยให้บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในการฝึกอาชีพ และกระบวนการส่งต่อการทำงาน เพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ รวมถึงกำหนดมาตรการเชิงรุกต่อกลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดเยาวชน เพื่อลดจำนวนผู้กระทำผิดรายใหม่ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน

นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ (พันตำรวจโท ประจวบ วงศ์สินิล) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

นโยบายอธิบดีกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2569

“เปลี่ยนภาระให้เป็นโอกาส
รวดเร็วและถูกต้อง!”

ด้านการขับเคลื่อนโครงการพระราชทาน

- โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- โครงการพระราชทานฯ โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์
- การดำเนินการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โครงการกำลังใจในพระดำริฯ
- โครงการห้องสมุดพร้อมปัญญา
- โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในเรือนจำและทัณฑสถาน

1. ความร่วมมือผ่านการอบรม

- บูรณาการแนวทางควบคุม
- บูรณาการการตรวจราชการ

2. งานด้านต่างประเทศ

- เรือนจำมาตรฐานสากล, Training, บ้านกึ่งวิถี
- แผนประชุมนานาชาติ
- ISSU การช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อย
- SOPs สากล
  - หญิง: ทัณฑสถานหญิง
  - ชาย: เรือนจำกลางคลองเปรม

3. การบริหารจัดการด้านการควบคุม (AI)

4. แผนเผชิญเหตุการคุกคามไม่สงบ

5. ประมวลราชทัณฑ์

6. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และ ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

- สายรัดข้อมือ (Wristband)
- เทคโนโลยีการระบุตัวตนด้วยคลื่นวิทยุ (RFID)
- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM)
- อากาศยานไร้คนขับ (Drone)

ด้านการควบคุม

ด้านการพัฒนาพฤตินิสัย

1. การฝึกทักษะอาชีพ

- เน้นความจำเป็นของตลาดแรงงานและความสมัครใจของผู้ต้องขัง เช่น งานช่าง งานก่อสร้าง งานช่างอิเล็กทรอนิกส์
- สร้างหลักสูตรที่มีมาตรฐาน
- การทำงานระหว่างฝึกวิชาชีพ

2. การสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือผู้พ้นโทษ

- บูรณาการเครือข่ายร่วมกับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในการขับเคลื่อนผู้พ้นโทษ
- บูรณาการกับการเมืองท้องถิ่นทุกระดับ (อบจ. เทศบาล อบต.)
- จัดตั้งคณะกรรมการในแต่ละจังหวัดเพื่อกำหนดแนวทางช่วยเหลือผู้พ้นโทษ
- แนวคิดบ้านกึ่งวิถี

3. โครงการต่าง ๆ ของเรือนจำควรจะต้องให้กรมเป็นผู้สัญญาเพื่อความต่อเนื่อง

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้

- ระบบเลื่อนชั้น
- ระบบพักการลงโทษ
- ระบบลดวันต้องโทษ

ด้านทัณฑปฏิบัติ

ด้านการยกระดับงานราชทัณฑ์

1. ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ

- ทบทวน พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เช่น อุปสรรคในการปฏิบัติงาน อำนาจศาล และอำนาจอธิบดีกรมราชทัณฑ์
- แนวคิดการติดตามภายหลังปล่อยตัว 1 ปี
- แนวคิดเรื่องการให้ผู้ต้องขังมีสิทธิเลือกตั้ง
- แนวคิดเรื่องการสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ (บ้านกึ่งวิถี)
- งานด้านต่างประเทศ (เรือนจำมาตรฐานสากล, Training)

2. พัฒนาบุคลากร

- Reskill & Upskill ข้าราชการในทุกสายอาชีพ
- ทดลองนำเอาระบบสืบเสาะมาใช้
- การเลื่อนระดับ (70:30)

3. การติดตามและประเมินผล

- ติดตามและประเมินผลในทุกโครงการทุกกิจกรรม

4. การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้

- งาน Back Office
  - จัดหมายอิเล็กทรอนิกส์
- ระบบ e-Service กลาง
  - ระบบเยี่ยมญาติ
  - ระบบขายสินค้า
  - ระบบเงินฝากผู้ต้องขัง

ส่วนที่ 3 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีความมุ่งมั่นในการดำเนินการกิจของรัฐให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน พื้นฐานที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสิทธิมนุษยชนในหลายมิติ โดยเฉพาะในส่วนที่เชื่อมโยงกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามที่ได้มีการประเมินและระบุไว้ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยประเด็นสำคัญที่ยังคงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง คือ “ความแออัดในเรือนจำ” ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐาน สุขอนามัย และคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขัง นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายในการบริหารจัดการและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเปราะบาง อาทิ ผู้ต้องขังป่วยจิตเวช ผู้ต้องขังป่วยเอดส์ ผู้ต้องขังป่วยติดเชื้อเอชไอวี ผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังพิการ ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ และเด็กติดผู้ต้องขัง ตลอดจนปัญหาการถูกตีตราจากสังคมและข้อจำกัดในการเข้าถึงสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ ซึ่งล้วนเป็นวาระสำคัญที่ภาครัฐต้องเร่งแก้ไขเพื่อยกระดับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนของประเทศให้ทัดเทียมหลักสากล ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

กรมราชทัณฑ์ ในฐานะหน่วยงานหลักที่มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่งานอย่างยั่งยืน และเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายที่ 10 กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ ตามแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้ตระหนักและได้แปลงนโยบายระดับชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดมั่นในหลักการตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ อาทิ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงหรือข้อกำหนดดกรุงเทพ (Bangkok Rules) รวมทั้งได้กำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การต่อต้านการทรมาน การไม่เลือกปฏิบัติ การดูแลกลุ่มเปราะบาง รวมถึงการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อลดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกมิติ และมุ่งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights Culture) ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ (Vision)

กรมราชทัณฑ์เป็นองค์กรหลักในการควบคุมและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยยึดมั่นในหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่งานอย่างยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

- ยกระดับการควบคุม ดูแล และปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและหลักสิทธิมนุษยชน ปราศจากการเลือกปฏิบัติและการปฏิบัติที่ย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- พัฒนาพฤตินิสัย ส่งเสริมการศึกษา และการฝึกวิชาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมและปกป้องสิทธิในการประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ
- เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน พร้อมทั้งดูแลสวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและเป็นธรรม

วัตถุประสงค์ (Objectives)

- เพื่อป้องกันและลดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีระบบรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เป็นอิสระ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมให้ผู้ต้องขัง โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เหมาะสมอย่างเท่าเทียม
- เพื่อสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคมของผู้พ้นโทษ ผ่านการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
- เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ

ค่านิยม (Core Values) : “CARE” เพื่อเป็นหลักทางความคิดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ ประกอบด้วย

- C - Compassion (ความเมตตากรุณา) ปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- A - Accountability (ความรับผิดชอบและโปร่งใส) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และพร้อมให้ความเป็นธรรมในการแก้ปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ
- R - Respect (ความเคารพและให้เกียรติ) เคารพในสิทธิขั้นพื้นฐาน ยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย และปฏิบัติต่อทุกคนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
- E - Equality (ความเสมอภาค) มุ่งมั่นพิทักษ์สิทธิและดูแลสวัสดิภาพของผู้ต้องขัง ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์อย่างเสมอภาค โดยให้ความสำคัญกับการดูแลกลุ่มเปราะบางเป็นกรณีพิเศษ

ส่วนที่ 4 การติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยแผนปฏิบัติการฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การไม่เลือกปฏิบัติ การดูแลกลุ่มเปราะบางให้เข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างเท่าเทียม และการส่งเสริมทักษะอาชีพเพื่อเตรียมคืนคนดี มีคุณค่า สู่อสังคมน้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริม คุ้มครอง และเคารพสิทธิมนุษยชนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยครอบคลุมถึงการดูแลสุขภาพจิต คุณภาพชีวิต และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ฉบับนี้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และกำชับให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ทุกระดับ ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงยึดมั่นในหลักการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การดำเนินงานโครงการและกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
2. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ โดยติดตามผลการดำเนินงานเป็นรายปี
3. นำผลจากการติดตามและประเมินผล รวมถึงข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ ทบทวน เพื่อปรับปรุงมาตรการและใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชนในปีงบประมาณถัดไปให้มีความสมบูรณ์และตอบสนองต่อสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนได้อย่างทันที่

ภาคผนวก

กรมราชทัณฑ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยเป็นแผนรายด้าน จำนวน 4 ด้าน และแผนรายกลุ่ม มีจำนวน 8 กลุ่ม ดังนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ใน แผนรายด้าน/กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของท่าน

แผนรายด้าน	แผนรายกลุ่ม
☒ 1) ด้านการเมืองการปกครอง ☒ 2) ด้านกระบวนการยุติธรรม ☒ 3) ด้านสาธารณสุข ☒ 4) ด้านการศึกษา ☐ 5) ด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ	☒ 1) กลุ่มผู้ใช้แรงงาน ☐ 2) กลุ่มผู้เสียหายและเหยื่อในกระบวนการยุติธรรม ☒ 3) กลุ่มเด็กและสตรี ☐ 4) กลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ☒ 5) กลุ่มผู้สูงอายุ ☒ 6) กลุ่มผู้เสพยาเสพติด ☒ 7) กลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ☐ 8) กลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียน ☒ 9) กลุ่มคนพิการ ☒ 10) กลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ ☒ 11) กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

แผนปฏิบัติการรายด้าน

แผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ภายใต้แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรจัดให้มีการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนและให้ความรู้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับเพื่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชน รัฐต้องมีการพัฒนางานสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการพัฒนากระบวนการดำเนินงานและการสร้างเสริมศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน การส่งการรับรู้เรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะช่วยลดข้อร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดแนวปฏิบัติให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ การเคารพผู้เห็นต่าง เสรีภาพในการแสดงออกสิทธิในการชุมนุมโดยสงบ และการสมาคม รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรสิทธิมนุษยชนเป็นระดับต้น กลาง สูง สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐตามความเหมาะสม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน								
ตัวชี้วัด จำนวนเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับควรได้รับการอบรมด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น								
1	โครงการพัฒนาสมรรถนะหลักพื้นฐาน (Core Competencies) หลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 158 และหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 159	1. เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการ ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ มีทักษะนำไปใช้กับการปฏิบัติงานได้ 2. เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการราชทัณฑ์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งต่อตนเองและหน้าที่ราชการ มีคุณธรรม	บุคลากรกรมราชทัณฑ์ ประเภทข้าราชการราชทัณฑ์บรรจุใหม่ ประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และข้าราชการที่โอนย้ายมายังกรมราชทัณฑ์ ที่ยังไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ จำนวน 200 คน	ดำเนินการจัดการฝึกอบรม ในรูปแบบผสมผสาน (Blended Training)	1. เติบโตปริมาณข้าราชการบรรจุใหม่ จำนวน 200 คน ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ 2. เติบโตคุณภาพ 1. ร้อยละ 80 ของข้าราชการบรรจุใหม่ ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานราชทัณฑ์	สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์	✓	

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ดี มีจรรยาบรรณ ในงานราชทัณฑ์ มีบุคลิก ลักษณะแสดงถึง ความเป็นข้าราชการ ราชทัณฑ์ 3. เพื่อให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมมีทัศนคติ ที่ดีกับองค์กรและ นำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ	แบ่งออกเป็น หลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 158 จำนวน 100 คน และหลักสูตร เจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 159 จำนวน 100 คน		2. ร้อยละของข้าราชการ บรรจุใหม่ที่ได้รับ การพัฒนาความรู้ กระทำ ผิดวินัยหลังการฝึกอบรม ภายใน 1 ปี ไม่เกิน ร้อยละ 2			
2	โครงการพัฒนาทักษะ และความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies) หลักสูตรพศดีเรือนจำ รุ่นที่ 73	1. เพื่อเสริมสร้างให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ในงานราชทัณฑ์ อย่างแท้จริง สามารถนำ ยุทธศาสตร์และนโยบาย ของผู้บริหารไปสู่	ข้าราชการราชทัณฑ์ ประเภทวิชาการระดับ ชำนาญการและประเภท ทั่วไประดับชำนาญงาน จำนวน 60 คน	ดำเนินการจัดการ ฝึกอบรมในรูปแบบ ผสมผสาน (Blended Training)	1.เชิงปริมาณ กรมราชทัณฑ์พัฒนา ข้าราชการให้มีทักษะและ ความเชี่ยวชาญที่ผ่าน การฝึกอบรม จำนวน 60 คน 2. เชิงคุณภาพ ร้อยละ 80 ของเจ้าหน้าที่ ผู้ผ่านการฝึกอบรม	สถาบันพัฒนา ข้าราชการราชทัณฑ์	✓	

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		การปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสม รวมทั้ง เสริมสร้างความพร้อม ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้าง มีวินัย มีธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีคุณลักษณะที่ เหมาะสมต่อการปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ ที่สูงขึ้นได้อย่างมี ประสิทธิภาพ			ปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ			
3	โครงการพัฒนา สมรรถนะนักบริหาร (Professional Competencies) หลักสูตรนักศึกษา ผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) รุ่นที่ 38	1. เพื่อให้ผู้เข้ารับ การฝึกอบรมได้รับ การเพิ่มพูนความรู้ ทัศนคติ ค่านิยมและ พัฒนาขีดสมรรถนะ ให้เป็นที่มีความรอบรู้ ในการบริหารงาน ราชทัณฑ์	บุคลากรกรมราชทัณฑ์ ประเภทวิชาการ ระดับ ชำนาญการพิเศษ ประเภททั่วไป ระดับ อาวุโส จำนวน 60 คน	ดำเนินการจัดการ ฝึกอบรมในรูปแบบ ผสมผสาน (Blended Training)	1. เจริญปริมาณ กรมราชทัณฑ์ได้ ข้าราชการราชทัณฑ์ ระดับผู้บริหารที่ผ่าน การฝึกอบรม จำนวน 60 คน มีการพัฒนา องค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญ สามารถ	สถาบันพัฒนา ข้าราชการราชทัณฑ์	✓	

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถบริหารจัดการพัฒนางานเรื้อนจำ และทรัพยากรบุคคลของกรมราชทัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเป็นมืออาชีพและเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน 4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้บังคับบัญชา			ปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารได้อย่างมืออาชีพ 2. เชิงคุณภาพ ร้อยละของข้าราชการที่มีขีดความสามารถเชิงทักษะและความเชี่ยวชาญได้ตามมาตรฐานเกินกว่ามาตรฐานร้อยละ 80			
4.	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่	เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับ	บุคลากรกรมราชทัณฑ์	จัดการฝึกอบรมรูปแบบผสมผสาน (Hybrid Training) ทั้งการฝึก	จำนวนข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมได้รับพัฒนาสมรรถนะและทักษะ	สถาบันพัฒนาข้าราชการราชทัณฑ์	✓	✓

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
	การปฏิบัติตาม มาตรฐานสากล	การปฏิบัติงานภายใต้วิถี การดำเนินงานแนวใหม่ มุ่งการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานสากลให้ สอดคล้องตาม ข้อกำหนดฯ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างถูกต้องตาม หลักสิทธิมนุษยชน และ เป็นที่ยอมรับต่อสังคม ให้กับบุคลากรใน ทุกระดับ ทั้งผู้ปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาระดับต้น จนถึงระดับผู้บริหาร จากเรือนจำและ ทัณฑสถาน จะสามารถ เพิ่มจำนวนบุคลากร กรมราชทัณฑ์ที่ได้รับ การพัฒนาสมรรถนะ และทักษะ ความเชี่ยวชาญ		ภาคปฏิบัติ (On site) และแบบออนไลน์ (E - Training) ในหลักสูตร ดังนี้ - หลักสูตรการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังตามมาตรฐาน สากลสำหรับผู้ปฏิบัติงาน - หลักสูตรการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังตามมาตรฐาน สากลสำหรับผู้ ผู้บังคับบัญชาระดับต้น - หลักสูตรการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังตามมาตรฐาน สากลสำหรับผู้ ผู้อำนวยการส่วน	ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ตามมาตรฐาน สากล			

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นงานเฉพาะด้านที่ต้องการทักษะและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษได้ จำนวน 300 คน และช่วยให้บุคลากรกรมราชทัณฑ์ในทุกกระดับสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างยั่งยืน						
5.	โครงการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์	1. เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเชิงลึกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นอย่างดีด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ และสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง	บุคลากรกรมราชทัณฑ์	กรมราชทัณฑ์ได้จัดอนุมัติโครงการอบรมความรู้และให้คำปรึกษาแก่บุคลากรกรมราชทัณฑ์โดยวิทยากรที่มีความรู้และความชำนาญเฉพาะด้าน	1. ร้อยละของผู้เข้ารับอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในกฎหมายราชทัณฑ์และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีทักษะสนับสนุนในการปฏิบัติงาน 2. จำนวนกรณีพิพาททางกฎหมาย	กองกฎหมาย	✓	

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ลดข้อผิดพลาดที่อาจ นำไปสู่การฟ้องร้องหรือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งตอบสนองต่อ นโยบายของรัฐบาลและ กระทรวงยุติธรรม 2. เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือแนวทาง กฎหมายที่ใช้ปฏิบัติงาน ที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน สามารถ ส่งเสริมและสนับสนุน ทักษะในการปฏิบัติงาน ให้ได้รับการคุ้มครอง ทางกฎหมาย			ด้านการละเมิด สิทธิมนุษยชนจาก การปฏิบัติหน้าที่ มีแนวโน้มลดลง			

แผนปฏิบัติการด้านการเมืองการปกครอง

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการพัฒนาสมรรถนะหลักพื้นฐาน (Core Competencies) หลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำ รุ่นที่ 158 และหลักสูตรเจ้าพนักงานเรือนจำรุ่นที่ 159		✓			1,652,920 บาท	
2.	โครงการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญ (Technical Competencies) หลักสูตรพัศดีเรือนจำ รุ่นที่ 73			✓		950,000 บาท	
3.	โครงการพัฒนาสมรรถนะนักบริหาร (Professional Competencies) หลักสูตรนักศึกษาผู้บัญชาการเรือนจำ (นผบ.) รุ่นที่ 38			✓		1,100,000 บาท	
4.	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรราชทัณฑ์มุ่งสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานสากล		✓	✓	✓	1,971,600 บาท	
5.	โครงการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์	✓	✓	✓	✓	1,560,000 บาท	

แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรมีมาตรการทบทวนและพิจารณยกเลิกการใช้กฎหมายพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหาบนหลักนิติธรรม ให้บุคคลที่ต้องสงสัยสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อาทิ สิทธิในการรับทราบสิทธิของตน สิทธิการมีที่ปรึกษาทางกฎหมาย สิทธิในการติดต่อญาติพี่น้อง สิทธิในการต่อสู้คดี ในพื้นที่ที่มีเหตุความรุนแรงและความไม่สงบลดลง โดยจัดทำและนำเสนอสถิติข้อมูลความรุนแรงในแต่ละพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ให้ความสำคัญกับการลดเงื่อนไขความหวาดระแวงและฟื้นคืนความเชื่อมั่นของประชาชน ผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกด้านกระบวนการยุติธรรม และการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง								
ตัวชี้วัด มีช่องทางเพิ่มขึ้นให้ผู้ต้องหาสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ อาทิ สิทธิในการรับทราบสิทธิของตน สิทธิการมีที่ปรึกษาทางกฎหมาย สิทธิในการติดต่อญาติสิทธิในการต่อสู้คดี								
1.	โครงการ “อำนวยความสะดวกยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ”	1. เพื่อปรับเปลี่ยนความคิด พฤตินิสัยของผู้ต้องขังคดีความมั่นคง ให้ลดแนวความคิดใช้ความรุนแรงในพื้นที่ 2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและการแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขัง ของเจ้าหน้าที่เรือนจำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. เพื่อให้บริการประชาชนในพื้นที่	ผู้ต้องขังในเรือนจำ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้	กิจกรรม : การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติทางไกลผ่านจอภาพ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้บริการแก่ญาติผู้ต้องขัง	เรือนจำใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถดูแลผู้ต้องขังและบริการญาติผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กองทัณฑวิทยา		✓

แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเยี่ยมญาติทางไกล ผ่านจอภาพ 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้						
ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรพิจารณาทบทวนการประกาศ/คำสั่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่อาจเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ รัฐควรส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลให้กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและการให้บริการประชาชนโดยให้ความสำคัญในการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับสิทธิอันพึงได้รับตามกฎหมาย โดยสร้างการรับรู้หรือช่องทางทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับทราบสิทธิได้อย่างง่าย และรวดเร็ว รวมทั้งอบรมให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่องแก่ข้าราชการ โดยเฉพาะหน่วยงานมีโอกาสเสี่ยงที่จะปฏิบัติงานกระทบสิทธิประชาชน อาทิ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ ควรออกระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สร้างจิตสำนึกในการเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ โดยวางบทกำหนดโทษและบังคับโทษกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อาทิ การควบคุมตัวโดยพลการ ตัวชี้วัด มีการส่งเสริมการให้ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรมให้กับผู้บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐ เพิ่มขึ้น มีมาตรการส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลให้กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนและการให้บริการประชาชน								
2.	โครงการดำเนินการ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับงานราชทัณฑ์	1. เพื่อยกระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านกฎหมายเชิงลึกของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ และ สามารถบังคับใช้ กฎหมายได้อย่างถูกต้อง	บุคลากรกรมราชทัณฑ์	กรมราชทัณฑ์ได้จัดอนุมัติ โครงการอบรมความรู้ และให้คำปรึกษาแก่ บุคลากรกรมราชทัณฑ์ โดยวิทยากรที่มีความรู้ และความชำนาญ เฉพาะด้าน	1. ร้อยละของผู้เข้ารับ อบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย ราชทัณฑ์และกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง มีทักษะสนับสนุน ในการปฏิบัติงาน	กองกฎหมาย	✓	

แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ลดข้อผิดพลาดที่อาจนำไปสู่การฟ้องร้องหรือการละเมิดสิทธิมนุษยชนรวมทั้งตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม 2. เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือแนวทางกฎหมายที่ใช้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถส่งเสริมและสนับสนุนทักษะในการปฏิบัติงาน ให้ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมาย			2. จำนวนกรณีพิพาททางกฎหมายด้านการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการปฏิบัติหน้าที่มีแนวโน้มลดลง			
ข้อเสนอแนะ 4) ส่งเสริมองค์ความรู้วิชาชีพล่ามในกระบวนการยุติธรรมทั้งล่ามภาษาต่างชาติ และล่ามสำหรับคนพิการ โดยอบรมจริยธรรมทดสอบด้านภาษาออกใบอนุญาตก่อนปฏิบัติหน้าที่ จัดให้มีระบบประสานงานหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อแบ่งปันบุคลากรที่ทำหน้าที่ล่าม เพื่อความเชื่อถือและความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามแนวนโยบายรัฐที่ต้องอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน								
ตัวชี้วัด กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีล่ามอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนที่มาติดต่อขอใช้บริการ								

แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
3.	โครงการ “อำนวยความสะดวก ยุติธรรมและเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบ”	1. เพื่อปรับเปลี่ยน ความคิด พฤตินิสัยของ ผู้ต้องขังคดีความมั่นคง ให้ลดแนวความคิดการใช้ ความรุนแรงในพื้นที่ 2. เพื่อเป็นการเพิ่ม ประสิทธิภาพ ในการควบคุมและ การแก้ไขพฤติกรรมของ เจ้าหน้าที่เรือนจำที่อยู่ใน พื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ 3. เพื่อให้บริการ ประชาชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการเยี่ยมญาติทางไกล ผ่านจอภาพ 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ ในเรือนจำ 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	การฝึกอบรมภาษา มาลาญลิน (ยาวิ) สำหรับ เจ้าหน้าที่เรือนจำในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้	กรมราชทัณฑ์มีระบบ การเรียนการสอนด้าน ภาษามาลาญลิน (ยาวิ) และวัฒนธรรมมุสลิม แบบออนไลน์หรือ ด้วยระบบ E-Learning ไว้สำหรับให้บุคลากร ในเรือนจำ 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้	กองทัณฑวิทยา	✓	✓

แผนปฏิบัติการด้านกระบวนการยุติธรรม

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการ “อำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ”	✓	✓	✓	✓	3,603,700 บาท	
2.	โครงการดำเนินการด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานราชทัณฑ์	✓	✓	✓	✓	1,560,000 บาท	

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 6) รัฐควรให้ความสำคัญและสนับสนุนมาตรการ/โครงการด้านสาธารณสุขเชิงป้องกันมากขึ้น ปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนชนให้ตระหนักว่า การเข้าถึงสิทธิในการรับบริการสุขภาพจะต้องควบคู่ไปกับหน้าที่ในการดูแลสุขภาพของตนเอง อาทิ การคัดกรองโรคก่อนเจ็บป่วย การพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี และการพัฒนาแนวทางการจัดการป้องกันโรค มากกว่ามุ่งเน้นการจัดบริการรักษาพยาบาลให้แก่ประชาชนเมื่อเกิดการเจ็บป่วยแล้ว เป็นต้น รวมทั้งมีการใช้เครื่องมืออื่น ๆ เช่น มาตรการทางภาษีและราคา การควบคุมการโฆษณา การจำกัดการเข้าถึง และการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ประสานเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภาครัฐราชการ ภาควิชาชีพสุขภาพ ภาคประชาสังคม และภาควิชาการเพื่อรวมลดปัจจัยเสี่ยงและการป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดภาระของรัฐในการจัดสรรสวัสดิการสังคมและพัฒนาให้ระบบสวัสดิการสังคมในด้านต่าง ๆ มีความยั่งยืน								
ตัวชี้วัด มีมาตรการ/โครงการด้านสาธารณสุขเชิงป้องกันมากขึ้น								
1.	การเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนเผชิญเหตุกรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำ	โดยการจัดทำแผนเผชิญเหตุ กรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำจัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมป้องกันและตอบโต้ภาวะโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นภายในเรือนจำหรือสถานควบคุม โดยมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติ และสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย ทั้งต่อผู้ต้องขัง	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	1. รวบรวมสถิติข้อมูลโรคติดต่อโรคระบาดและอาการป่วยเป็นกลุ่มก้อนในเรือนจำและทัณฑสถาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โรคระบาดในเรือนจำ 2. วิเคราะห์ถอดบทเรียนการเกิดโรคระบาดของเรือนจำ จำนวน 1 โรค 3. แจ้งแนวทางการเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนเผชิญเหตุกรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำ	ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนเผชิญเหตุ กรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำ	กองบริการทางการแพทย์	✓	✓

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข									
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ		
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค	
		เจ้าหน้าที่ และชุมชน โดยรอบ		4. รายงานการจัดทำ แผนเผชิญเหตุกรณีเกิด โรคระบาดในเรือนจำ ให้กรมราชทัณฑ์ทราบ 5. ดำเนินการฝึกซ้อม แผนเผชิญเหตุกรณีเกิด โรคระบาดในเรือนจำ ตามสถานการณ์จำลอง ปีละ 1 ครั้ง และรายงาน ให้กรมราชทัณฑ์ทราบ					
2.	โครงการ “ส่งเสริม สุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง”	1. เพื่อป้องกัน ควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยให้มี ความเป็นมาตรฐาน สากล 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ บริการทางด้านสุขภาพ ที่เท่าเทียมกับสังคม ภายนอก	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	การพัฒนามาตรฐาน ห้องกักกันโรค (Quarantine) และ ห้องแยกโรคผู้ป่วย (Isolation Room) ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การป้องกันและ ควบคุมโรค (Infection Control) ตามแนวทาง ของกระทรวงสาธารณสุข การพัฒนามาตรฐาน	1. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ได้ ดำเนินการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่ กรมราชทัณฑ์กำหนด (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่เกิด การแพร่ระบาดของโรค	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓	

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		3. เพื่อให้ผู้ต้องขัง มีสภาพความเป็นอยู่ ทางกายภาพและได้รับ บริการสุขภาพ ขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 4. เพื่อให้ผู้ต้องขัง มีสุขภาพอนามัยและ สุขภาพจิตที่ดี ลดโอกาส เสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ 5. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มี ประวัติการเสพติดหรือ ติดยาเสพติดได้รับการ ฟื้นฟูสมรรถภาพให้มี ความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สังคมภายนอก หลังพ้นโทษได้ 6. เพื่อบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยของ กรมราชทัณฑ์		ด้านการรักษาพยาบาล ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำ การดูแล ควบคุมป้องกันโรค ในเรือนจำ ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขังที่ เจ็บป่วย และป้องกัน การเสียชีวิตของผู้ต้องขัง	สามารถควบคุมและ แก้ไขปัญหาได้ (ร้อยละ 90) 3. ร้อยละของผู้ต้องขัง แรกรับ/รับใหม่ที่ได้รับ การคัดกรองโรคติดต่อ ในเรือนจำ (ร้อยละ 100) 4. ร้อยละของผู้ต้องขัง รายเก่าที่ได้รับ การคัดกรองโรคติดต่อ ในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 5. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันควบคุม โรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 6. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันควบคุม โรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 80)			

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		7. เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะ ด้านการดูแลรักษา ผู้ต้องขังป่วย 8. เพื่อลดอัตราการส่ง ผู้ต้องขังป่วยออกรักษา โรงพยาบาลภายนอก			7. ร้อยละของ ผู้ต้องขังป่วย ได้รับ การบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ (ร้อยละ 100) 8. ร้อยละของเรือนจำที่ มีเครือข่ายสาธารณสุข ในพื้นที่ได้เข้ามา มีส่วนร่วม ในการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วย (ร้อยละ 100) 9. ร้อยละของผู้ต้องขัง ที่ได้รับการส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 100)			
3.	โครงการ “บริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแล ด้านสาธารณสุข ในเรือนจำ ตามโครงการ	1. เพื่อบริหารจัดการ ด้านสาธารณสุข ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้ได้มาตรฐาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	การดูแลสุขภาพและ พัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้ต้องขัง รวมถึงการได้รับ สิทธิประกันสุขภาพ	1. ร้อยละของเรือนจำที่ มีการจัดบริการ ด้านสาธารณสุขให้แก่ ผู้ต้องขัง (ร้อยละ 100)	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
	ราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2. เพื่อพัฒนาระบบ การดูแลด้านสาธารณสุข ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ 3. เพื่อกำกับติดตามงาน และแก้ไขปัญหา การดำเนินงาน การพัฒนาระบบ การดูแลด้านสาธารณสุข สำหรับผู้ต้องขัง ในเรือนจำ		จากรัฐ ซึ่งเป็นสิทธิที่ ผู้ต้องขังคนไทยพึงได้รับ ให้เท่าเทียมประชาชน ทั่วไป	2. ร้อยละของจำนวน ผู้ต้องขังที่เข้าถึงบริการ ทางการแพทย์ (ร้อยละ 100)			

แผนปฏิบัติการด้านสาธารณสุข							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	การเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผนเผชิญเหตุกรณีเกิดโรคระบาดในเรือนจำ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
2.	โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง”	✓	✓	✓	✓	94,440,500 บาท	
3.	โครงการ “บริหารจัดการ รักษามาตรฐานการดูแลด้านสาธารณสุขในเรือนจำ ตามโครงการราชทัณฑ์ปันสุขทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	✓	✓	✓	✓	1,000,000 บาท	

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 1) รัฐควรเตรียมความพร้อม จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ และพัฒนาระบบเครือข่ายสัญญาณที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค ที่ผู้เรียนจากทุกพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมสามารถเข้าถึงได้ โดยควรถือเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จำเป็นสำหรับการทดแทนการเรียนการสอนในระบบปกติ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ผู้สอน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่การศึกษาแบบออนไลน์ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เป็นของระบบการศึกษาในอนาคต								
ตัวชี้วัด สัดส่วนของนักเรียนและนักศึกษาที่เข้าถึงอุปกรณ์และสัญญาณระบบเครือข่ายที่จำเป็นและมีคุณภาพในการเรียนการสอนในระบบออนไลน์เพิ่มขึ้น								
1.	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม	1. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจกรมราชทัณฑ์ และตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายให้สอดคล้องกับแผน 3 ระดับตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ในลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผล XYZ 2. เพื่อให้การดำเนินงานในภารกิจของการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังดำเนินการด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ	การขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาภายในเรือนจำ - การจัดทำแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีให้บังเกิดประสิทธิภาพ - กิจกรรมการพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่าย - การอำนวยความสะดวกดูแล และติดตามการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง การส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง	จำนวนผู้ต้องขังได้รับการศึกษาในทุกระดับเป็นจำนวน 50,000 คน	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		มีกระบวนการขับเคลื่อน นำองค์กรมีกระบวนการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานที่สามารถ แสดงผลความสำเร็จ ของงาน และเพื่อรับทราบ ปัญหาและกำหนด แนวทางในการแก้ไข ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม 3. เพื่อให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 หมวด 6 การเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย และพ้นจากเรือนจำ มาตราที่ 64,65 ซึ่งได้ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน เตรียมความพร้อม ก่อนปล่อยให้แก่ผู้ต้องขัง ที่อยู่ภายในเรือนจำ		- สนับสนุนวัสดุการศึกษา และสื่อการเรียนรู้สำหรับ ผู้ต้องขัง - การขับเคลื่อนการศึกษา ในรูปแบบยืดหยุ่น ในเรือนจำ - การพัฒนาศักยภาพ การศึกษาผู้ต้องขังตาม หลักสิทธิมนุษยชน				

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		เป็นการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาร่างกาย พัฒนา ทัศนคติ พัฒนาจิตใจ และพัฒนาอาชีพ เกิดแรงจูงใจ ในการประกอบอาชีพ ที่สุจริต สามารถ วางแผนการดำเนินชีวิต มีความพร้อมกลับสู่ สังคม สามารถปรับตัว เข้ากับสังคมได้ภายหลัง พ้นโทษ 4. เพื่อให้บุคลากร หรือ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับกระบวนการ พัฒนาพฤตินิสัย ด้านการเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย ได้รับการพัฒนา ศักยภาพ เสริมสร้าง องค์ความรู้ เทคนิค						

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ทักษะ ที่จำเป็นและสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขังบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย 5. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจกรมราชทัณฑ์ในการพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม 6. เพื่อให้การพัฒนาพหุตินิสัยผู้ต้องขัง การกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการและแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่การพัฒนาแก้ไข สามารถปรับเปลี่ยน						

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		พหุตินิสัยของผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีสู่สังคมให้มี ความรู้ มีทักษะมีวิชาชีพ ติดตัว กลับตนเป็น พลเมืองที่ดี มีคุณประโยชน์ต่อ การพัฒนาประเทศ 7. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ในการประกอบอาชีพ และการทำงาน สามารถ นำความรู้ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพ เลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้ภายหลัง พ้นโทษ 8. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ การส่งเสริมการฝึกวิชาชีพ ที่เหมาะสมและตรงกับ ความต้องการของ						

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ผู้ต้องขัง และ ตลาดแรงงาน สามารถ ประกอบอาชีพภายหลัง พ้นโทษได้อย่างแท้จริง						
2.	โครงการ “ขับเคลื่อน การพัฒนาห้องสมุด เรือนจำ”	1. เพื่อพัฒนาห้องสมุด ให้ได้มาตรฐาน เป็นแหล่งการเรียนรู้ของ ผู้ต้องขังอย่าง เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งจะ นำไปสู่การพัฒนาแก้ไข สามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมของผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดีสู่สังคมให้มี ความรู้ มีทักษะมีวิชาชีพ ติดตัว กลับตนเป็น พลเมืองที่ดี มีคุณภาพประโยชน์ต่อ การพัฒนาประเทศ 2. เพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานตาม ภารกิจกรมราชทัณฑ์	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	การบริหารจัดการ ห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านอาคารสถานที่ ทรัพยากรสื่อสารสนเทศ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ วัสดุครุภัณฑ์ห้องสมุด ที่เหมาะสม ครบถ้วน ตามเกณฑ์กำหนด ระบบการให้บริการ และบุคลากร ที่เป็น บรรณารักษ์หรือ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ ให้มี คุณภาพเช่นเดียวกับ ห้องสมุดภายนอก	1. ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถานมีห้องสมุด ที่มีการบริหารจัดการ ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล เป็นแหล่งการเรียนรู้ สำหรับผู้ต้องขัง 2. ห้องสมุดในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ได้รับ การพัฒนา สามารถ ยกระดับและจัดพิธีเปิด เป็น “ห้องสมุด พร้อมปัญญา” จำนวน 2 แห่ง	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		และตามนโยบาย กระทรวงยุติธรรมที่ได้รับ มอบหมาย 3. เพื่อให้การดำเนินงาน ในภารกิจของ การพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังดำเนินการ ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีกระบวนการขับเคลื่อน นำองค์กร มีกระบวนการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน ที่สามารถแสดงผล ความสำเร็จของงาน และเพื่อรับทราบปัญหา และกำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม						

4. แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม	✓	✓	✓	✓	38,884,000 บาท	
2.	โครงการ “ขับเคลื่อนการพัฒนาห้องสมุดเรือนจำ”		✓			500,000 บาท	

แผนปฏิบัติการรายกลุ่ม

1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 5) รัฐควรผลักดันโครงการพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ภาคอุตสาหกรรมโลจิสติกส์รองรับธุรกิจขนส่งและการค้าระหว่างประเทศกับแรงงานในระบบ และเสริมสมรรถนะแรงงานด้านเทคโนโลยี ด้านการท่องเที่ยวและบริการ และพัฒนาศักยภาพช่างเชื่อมไทยสู่ระดับสากล								
ตัวชี้วัด มีจำนวนกำลังแรงงานที่ได้รับการพัฒนากำลังคนเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น								
1.	การฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรม และมีโอกาสทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติอย่างทั่วถึง สามารถตอบโจทย์ความต้องการแรงงานคุณภาพในภาคอุตสาหกรรม	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	บูรณาการความร่วมมือกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในการผลักดันการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขตภายในเรือนจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรม และมีโอกาสทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติอย่างทั่วถึง สามารถตอบโจทย์ความต้องการแรงงานคุณภาพในภาคอุตสาหกรรม และยังเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ต้องขังมีทักษะที่สามารถนำไปประกอบอาชีพสุจริตหลังพ้นโทษ	ระดับความสำเร็จของการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				สร้างรายได้ เลี้ยงดูครอบครัว และคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมราชทัณฑ์ได้มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานประจำเขต จำนวน 10 แห่ง ดังนี้ 1. เรือนจำกลางสมุทรปราการ : สาขาช่างสีเครื่องเรือน 2. ทณฑสถานหญิงชลบุรี : สาขาพนักงานนวดไทย 3. เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ : สาขาช่างแต่งผมบุรุษ, สาขาช่างสีอาคาร 4. เรือนจำกลางขอนแก่น : สาขาช่างไฟฟ้าภายในอาคาร, สาขาช่างเชื่อมอาร์กโลหะด้วยมือ				

1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				5. เรือนจำกลางเชียงใหม่ : สาขาช่างไฟฟ้าภายใน อาคาร 6. ทณฑสถานหญิง พิษณุโลก : สาขา พนักงานนวดไทย, สาขา ผู้ประกอบการอาหารไทย 7. เรือนจำกลางนครปฐม : สาขาช่างไฟฟ้าภายใน อาคาร, สาขาช่างเชื่อม อาร์กโลหะด้วยมือ, สาขา ผู้ประกอบการอาหารไทย 8. เรือนจำกลาง สุราษฎร์ธานี : สาขา ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร 9. ทณฑสถานบำบัดพิเศษ สงขลา : สาขาช่างไฟฟ้า ภายในอาคาร 10. ทณฑสถาน วัยหนุ่มกลาง : สาขา ช่างเย็บ				

1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 6) ความมุ่งเน้นการสร้างความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งจะเชื่อมโยงกับแผนการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยของแผนการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมระดับชาติ (พ.ศ. 2564 - 2580) และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 187 ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถรายงานอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์และลดผลกระทบทางสุขภาพในระยะยาว องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้จำกัดความร่วมมือกันถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยที่ในองค์กรนั้นควรจัดให้มี (1) มีการส่งเสริมด้านสุขภาพของพนักงาน (2) มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้พื้นที่การทำงานนั้นเกิดความปลอดภัย (3) มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานภายในองค์กร และสนับสนุนในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการทำงานให้ปลอดภัยโดยให้พนักงานทุกคนนั้นมีส่วนร่วม มีการออกนโยบายจากผู้บริหารเพื่อแสดงจุดยืนด้านความปลอดภัยขององค์กร มีการสนับสนุนในด้านการฝึกอบรมความปลอดภัย								
ตัวชี้วัด มีกิจกรรม/โครงการ/มาตรการส่งเสริมให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจที่มีการจ้างงานต้องจัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตน								
2.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งเสริมทักษะการทำงานผู้ต้องขัง (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง)	1. เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะการทำงานของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน 2. เพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงานของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งเสริมทักษะการทำงานผู้ต้องขัง (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง)	มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยในการทำงานของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

1. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ใช้แรงงาน							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	การฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
2.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงานการส่งเสริมทักษะการทำงานผู้ต้องขัง (ด้านการจ้างงานผู้ต้องขัง)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

2. แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 1) รัฐควรส่งเสริมการปฏิรูปกฎหมายและนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงในระดับนานาชาติ อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในทุกรูปแบบซึ่งรวมถึงข้อตกลงของประเทศไทย รายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ภายใต้อกลไก Universal Periodic Review (UPR) เช่น การมีกลไกในการร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เด็กและสตรีเข้าถึงการช่วยเหลือเยียวยาได้อย่างทั่วถึง การสร้างพื้นที่ทางสังคมการเมืองที่ปลอดภัยแก่เด็ก เป็นต้น								
ตัวชี้วัด มีกลไกการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงในระดับนานาชาติ								
1.	โครงการ “จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขังและขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล”	1. เพื่อจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังทั้งในขณะต้องโทษภายในเรือนจำ/ทัณฑสถาน และภายหลังพ้นโทษ 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง ให้มีขวัญกำลังใจ มีสุขภาพกายที่ดี และจิตใจที่เข้มแข็ง 3. เพื่อให้ผู้ต้องขังคลายความกดดันทางจิตใจ บรรเทาความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ และรู้สึกว่าเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม จะได้ประพฤติและ	ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ/ทัณฑสถาน	การจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และการขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการปฏิบัติที่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหรือข้อกำหนดแมนเดลลา (Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง และมาตรการที่มีใช้การคุมขัง	1. ร้อยละของเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้ดำเนินการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขังเป็นไปตามมาตรฐาน (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังเป็นไปตามมาตรฐาน (ร้อยละ 100) 3. จำนวนเรือนจำ/ทัณฑสถานที่ได้รับการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนและพัฒนา	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

2. แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ภายหลังพ่นโทษ		สำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)	การดำเนินงานตาม มาตรฐาน (จำนวน 10 แห่ง)			
2.	การดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐาน การปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือที่ให้นมบุตร	1. เพื่อเป็นการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์ 2. เพื่อจัดหา เครื่องอุปโภคบริโภคและ สิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น ต่อการดำเนินชีวิต 3. เพื่อให้เป็นไปตาม ข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ	ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	มีการดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐาน การปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือที่ให้นมบุตร เพื่อเป็น แนวทางให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ต่อ ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือที่ให้นมบุตร ได้รับ การดูแล การจัด สวัสดิการ และ สิทธิต่าง ๆ เป็นไปตาม ข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิง และ	ผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์ หรือที่ให้นมบุตร ได้รับ การดูแล เป็นไปตาม ข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิง และ มาตรการที่มีใช้การคุมขัง สำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ)	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

2. แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				มาตรการที่มีใช้การคุมเข้ม สำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ)				
3.	การดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐาน การปฏิบัติต่อเด็ก ในความดูแลของ ผู้ต้องขัง	เพื่อให้เด็กในความดูแล ของผู้ต้องขัง ได้รับ การสงเคราะห์ คุ้มครอง สวัสดิภาพ และพัฒนา ฟื้นฟู โดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นสำคัญ	เด็กในความดูแลของ ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	มีการดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐาน การปฏิบัติต่อเด็ก ในความดูแลของผู้ต้องขัง เพื่อเป็นแนวทางการให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ต่อ เด็กในความดูแลของ ผู้ต้องขัง ได้รับ การสงเคราะห์ คุ้มครอง สวัสดิภาพ และพัฒนา ฟื้นฟู โดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นสำคัญ	เด็กในความดูแลของ ผู้ต้องขังได้รับการดูแล เป็นไปตามข้อกำหนด สหประชาชาติว่าด้วย การปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิง และ มาตรการที่มีใช้การคุมเข้ม สำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ)	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

2. แผนปฏิบัติการกลุ่มเด็กและสตรี							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการ “จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล”	✓	✓	✓	✓	37,640,300 บาท	
2.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงที่ตั้งครรภ์หรือที่ให้นมบุตร	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
3.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อเด็กในความดูแลของผู้ต้องขัง	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน (Digital Literacy) รวมทั้งวางมาตรการการเข้าถึงสวัสดิการรัฐ เฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและบริการสำหรับผู้สูงอายุ โดยอำนวยความสะดวกให้เข้ารับสิทธิตามพื้นที่ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีปัญหา เกี่ยวกับการเดินทาง การเข้าถึงเทคโนโลยี รวมถึงการปรับปรุงระบบการขนส่งเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุด้วย ตลอดจนการป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมไซเบอร์หรือการถูกละเมิดโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวชี้วัด มีมาตรการอำนวยความสะดวกเพื่อการเข้าถึงสวัสดิการรัฐเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น หรือมีการพิจารณาปรับปรุงวิธีการในการเข้าถึงสวัสดิการและความช่วยเหลือต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและทั่วถึง								
1.	โครงการ “จัดสวัสดิการ และสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อน การดำเนินงานของ เรือนจำให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากล”	1. เพื่อจัดสวัสดิการและ การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ผู้ต้องขังทั้งในขณะ ต้องโทษภายในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน และ ภายหลังพ้นโทษ 2. เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตผู้ต้องขัง ให้มี ขวัญกำลังใจ มีสุขภาพกายที่ดี และ จิตใจที่เข้มแข็ง 3. เพื่อให้ผู้ต้องขัง คลายความกดดัน ทางจิตใจ บรรเทา ความวิตกกังวลในเรื่อง ต่าง ๆ และรู้สึกว่	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถานทั่วประเทศ	การจัดสวัสดิการและ สงเคราะห์ผู้ต้องขัง และ การขับเคลื่อน การดำเนินงานของ เรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ การปฏิบัติที่สอดคล้องกับ ข้อกำหนดมาตรฐาน ขั้นต่ำขององค์การ สหประชาชาติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) และ ข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงและ	1. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ ได้ดำเนินการจัด สวัสดิการและสงเคราะห์ ผู้ต้องขังเป็นไปตาม มาตรฐาน (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ ได้ดำเนินการพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง เป็นไปตามมาตรฐาน (ร้อยละ 100) 3. จำนวนเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ที่ได้รับ การนิเทศติดตามผล	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ยังเป็นสมาชิกที่มีคุณค่า ต่อสังคม จะได้ประพฤติก ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ภายหลังพ้นโทษ		มาตรการที่มีใช้การคุมขัง สำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules)	การดำเนินงานขับเคลื่อน และพัฒนา การดำเนินงานตาม มาตรฐาน (จำนวน 10 แห่ง)			
2.	โครงการ “ส่งเสริม สุขภาพ ป้องกัน ควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง”	1. เพื่อป้องกัน ควบคุม โรค บำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยให้มี ความเป็นมาตรฐานสากล 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ บริการทางด้านสุขภาพ ที่เท่าเทียมกับสังคม ภายนอก 3. เพื่อให้ผู้ต้องขัง มีสภาพความเป็นอยู่ ทางกายภาพและได้รับ บริการสุขภาพ ขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 4. เพื่อให้ผู้ต้องขังมี สุขภาพอนามัยและ	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถานทั่วประเทศ	การพัฒนามาตรฐาน ห้องกักกันโรค (Quarantine) และ ห้องแยกโรคผู้ป่วย (Isolation Room) ให้เป็นไปตามมาตรฐาน การป้องกันและ ควบคุมโรค (Infection Control) ตามแนวทาง ของกระทรวงสาธารณสุข การพัฒนามาตรฐาน ด้านการรักษาพยาบาล ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำ การดูแล ควบคุมป้องกันโรค	1. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ได้ ดำเนินการด้าน การส่งเสริมสุขภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ และทัณฑสถานที่เกิด การแพร่ระบาดของ โรคสามารถควบคุมและ แก้ไขปัญหาได้ (ร้อยละ 90) 3. ร้อยละของผู้ต้องขัง แรกรับ/รับใหม่ที่ได้รับ การคัดกรองโรคติดต่อ	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		สุขภาพจิตที่ดี ลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ 5. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มีประวัติการเสพติดหรือติดยาเสพติดได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกภายหลังพ้นโทษได้ 6. เพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยของกรมราชทัณฑ์ 7. เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะด้านการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วย 8. เพื่อลดอัตราการส่งผู้ต้องขังป่วยออกรักษาโรงพยาบาลภายนอก		ในเรือนจำ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย และป้องกันการเสียชีวิตของผู้ต้องขัง	ในเรือนจำ (ร้อยละ 100) 4. ร้อยละของผู้ต้องขังรายเก่าที่ได้รับการคัดกรองโรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 5. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันควบคุมโรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 6. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันควบคุมโรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 80) 7. ร้อยละของผู้ต้องขังป่วย ได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ (ร้อยละ 100)			

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					8. ร้อยละของเรือนจำที่มีเครื่องถ่ายสาธารณสุขในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย (ร้อยละ 100) 9. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 100)			
3.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุ (การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ)	เพื่อให้ผู้ต้องขังสูงอายุได้รับการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือ โดยให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรงและบรรเทาภาวะความเสื่อมถอยของร่างกาย และการให้คำปรึกษาเพื่อสร้าง	ผู้ต้องขังสูงอายุ	มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุ (การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางการให้	ผู้ต้องขังสูงอายุได้รับการควบคุมดูแล การสงเคราะห์ช่วยเหลือ การจัดสวัสดิการเป็นไปตามมาตรฐาน การปฏิบัติงาน	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ความเข้มแข็งทางจิตใจ ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุ มีคุณภาพชีวิตและจิตใจ ที่ดี		เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ต่อ ผู้ต้องขังสูงอายุ ได้รับ การดูแล การสงเคราะห์ ช่วยเหลือ การจัด สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ มีคุณภาพชีวิตและจิตใจ ที่ดี				

3. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้สูงอายุ							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการ “จัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้ต้องขัง และขับเคลื่อนการดำเนินงานของเรือนจำให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล”	✓	✓	✓	✓	37,640,300 บาท	
2.	โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิตในกลุ่มผู้ต้องขัง”	✓	✓	✓	✓	94,440,500 บาท	
3.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุ (การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสฟติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรสนับสนุนทางเลือกในการรักษาพยาบาลของผู้เสียหายเสฟติดภายใต้ระบบประกันสุขภาพทั่วไป ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อให้ครอบคลุมการรักษาและบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสฟติดเป็นไปเพื่อเพิ่มช่องทางทางเลือกในการได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาตัว ตัวชี้วัด มีมาตรการทางเลือกในการรักษาพยาบาลของผู้เสียหายเสฟติดภายใต้ระบบประกันสุขภาพทั่วไปตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อให้ครอบคลุมการรักษาและบำบัดฟื้นฟูผู้เสียหายเสฟติด								
1.	โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ และ สุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง	1. เพื่อป้องกัน ควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยให้มี ความเป็นมาตรฐานสากล 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ บริการทางด้านสุขภาพ ที่เท่าเทียมกับสังคม ภายนอก 3. เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพ ความเป็นอยู่ทางกายภาพ และได้รับบริการสุขภาพ ขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 4. เพื่อให้ผู้ต้องขังมี สุขภาพอนามัยและ สุขภาพจิตที่ดี	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ และ สุขภาพจิต โดยมาตรฐาน องค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขัง ได้กำหนด มาตรฐานขั้นต่ำของ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1. ด้านอนามัย สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	1. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ได้ ดำเนินการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่ กรมราชทัณฑ์กำหนด (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ และทัณฑสถานที่เกิด การแพร่ระบาดของโรค สามารถควบคุมและ แก้ไขปัญหาได้ (ร้อยละ 90) 3. ร้อยละของผู้ต้องขัง แรกรับ/รับใหม่ที่ได้รับ การคัดกรองโรคติดต่อ ในเรือนจำ (ร้อยละ 100)	กองบริการ ทางการแพทย์		✓

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ลดโอกาสเสี่ยงต่อ การเกิดโรคต่าง ๆ 5. ส่งเสริมและป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง 6. เพื่อบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขัง ป่วยของกรมราชทัณฑ์ 7. เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะ ด้านการดูแลรักษา ผู้ต้องขังป่วย 8. เพื่อลดอัตราการส่ง ผู้ต้องขังป่วยออกรักษา โรงพยาบาลภายนอก		ในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ ได้มีนโยบายการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง โดยให้ ความสำคัญในเรื่อง การดูแลสุขภาพ ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำ โดยประเมิน สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต สำหรับผู้ต้องขัง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านที่นอน สุททกรรม โรงเลี้ยงอาหาร สถานพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อมและ การเฝ้าระวังโรคระบาด น้ำปลอดภัย การจัดการ ขยะ ที่อาบน้ำ ห้องส้วม และสิ่งปฏิกูล น้ำเสียและ บ่อดักไขมัน ด้านการตรวจวัดคุณภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อมและ	4. ร้อยละของผู้ต้องขัง รายเก่าที่ได้รับ การคัดกรองโรคติดต่อ ในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 5. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันควบคุม โรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 6. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันควบคุม โรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 80) 7. ร้อยละของผู้ต้องขังป่วย ที่ได้รับการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ (ร้อยละ 100) 8. ร้อยละของเรือนจำที่ มีเครือข่ายสาธารณสุข			

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				สุขาภิบาลอาหารและน้ำ เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากลมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อกำหนดมาตรฐาน ขั้นต่ำแห่งองค์การ สหประชาชาติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (Mandela rules) หรือ ข้อกำหนดสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มีใช้ การคุมขังสำหรับ ผู้กระทำผิดหญิง (Bangkok rules) และ เพื่อการเข้าถึงบริการ สาธารณสุขอย่างทั่วถึง ของผู้ต้องขังจึงมี การพัฒนาอาสาสมัคร สาธารณสุข (อสรจ.)	ในพื้นที่ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการบำบัด รักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย (ร้อยละ 100) 9. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 100)			

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ในเรือนจำขึ้นมา อย่างต่อเนื่อง ทั้ง หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) และหลักสูตร เฉพาะทางอื่น ๆ สำหรับ การส่งเสริมสุขภาพและ ช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ ในเรือนจำ ด้านการให้บริการ สาธารณสุขเบื้องต้นแก่ ผู้ต้องขัง รวมถึงส่งเสริม ให้มีการพัฒนา อสรจ. เฉพาะทางเพื่อทักษะ การปฏิบัติงานที่จำเพาะ ต่อความต้องการและ บริบทของเรือนจำต่อไป และมีการติดตามผล การดำเนินงานอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนา งาน อสรจ.				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				2. ด้านการป้องกันและ ควบคุมโรคในเรือนจำ จากสภาพภายในเรือนจำ พบว่า ปัญหาความแออัด ของผู้ต้องขังส่งผลให้เกิด การแพร่กระจายของ โรคติดต่อโดยเฉพาะ โรคติดต่อผ่านระบบ ทางเดินหายใจและ การสัมผัสในผู้ต้องขัง อย่างรวดเร็วและ เป็นวงกว้าง สอดคล้อง กับข้อมูลรายงานผล การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคติดต่อที่สำคัญ ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในปี พ.ศ. 2568 เพื่อป้องกัน การแพร่ระบาดภายใน เรือนจำที่มีความแออัด				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				และเกิดการระบาด เป็นวงกว้างได้อย่าง รวดเร็ว กรมราชทัณฑ์ จึงจำเป็นต้องมีการสร้าง มาตรฐานและยกระดับ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ให้เป็นไปตาม หลักทัณฑ์วิทยาและ หลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและ ความเชื่อมั่นของสังคมที่ มีต่องานราชทัณฑ์ โดยส่วนหนึ่งที่สำคัญคือ การพัฒนามาตรฐาน ด้านการรักษาพยาบาล ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง ในเรือนจำ การดูแล ควบคุมป้องกันโรค ในเรือนจำ ฟันฟู สมรรถภาพผู้ต้องขังที่ เจ็บป่วยและป้องกัน				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				การเสียชีวิตของผู้ต้องขัง โดยกองบริการ ทางการแพทย์ได้จัดทำ โครงการรักษา ฟันฟู ส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง และควบคุมป้องกันโรค ในเรือนจำ เพื่อยกระดับ การรักษาพยาบาล และ สุขภาพอนามัยของ ผู้ต้องขังในเรือนจำ รวมถึงส่งเสริมสุขภาพ และควบคุมป้องกันโรค ในเรือนจำให้มีมาตรฐาน สากลซึ่งจะส่งผลดีต่อ สุขภาพอนามัยของ ผู้ต้องขังทั้งทางด้านกาย จิต สังคม และ สิ่งแวดล้อมที่ ส่งผลให้ การควบคุมดูแลและ				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				การบริหารงานเรือนจำ เกิดประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น 3. ด้านการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยถือเป็น นโยบายของกรมราชทัณฑ์ ในการดูแลสุขภาพ ผู้ต้องขัง โดยปัจจุบัน ประเทศไทยมีผู้ต้องขัง เกินกว่าความจุของ เรือนจำติดเป็นอันดับ 6 ของโลก อันดับ 3 ของ เอเชีย และเป็นอันดับ 1 ของอาเซียน จากข้อมูล สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ ทั่วประเทศของ กรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ 1 กันยายน 2568 พบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำทั้ง ประเทศมีจำนวนมากถึง				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				300,326 คน แยกเป็น ชาย 262,767 คน หญิง 37,559 คน ในขณะที่ เรือนจำสามารถรองรับ ผู้ต้องขังได้ตามความจุ มาตรฐาน 121,194 คน ทำให้ความเป็นอยู่ภายใน เรือนจำมีความแออัดมาก จึงก่อให้เกิดโรคต่าง ๆ ขึ้นอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะโรคติดต่อ มีโอกาที่จะแพร่กระจาย ของเชื้อโรค ได้อย่าง รวดเร็ว และมีอาการ รุนแรงมากขึ้น จากการอยู่อย่างแออัด ในพื้นที่และทรัพยากร ที่จำกัด รวมถึง การขาดแคลนบุคลากรที่ ดูแลผู้ต้องขัง ความพร้อม ของเจ้าหน้าที่พยาบาลที่				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				มีองค์ความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการบำบัดรักษา และ ปัญหาการเข้าถึงบริการ ด้านสุขภาพโดยจากการดำเนินงาน การบำบัดรักษา และ พื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยที่ผ่านมา พบว่า ในปี พ.ศ. 2568 มีผู้ต้องขังที่เข้าตรวจรักษาในสถานพยาบาล เรือนจำ (แบบผู้ป่วยนอก และแบบผู้ป่วยใน) จำนวน 1,916,931 ครั้ง มีการส่งผู้ต้องขังป่วย ออกรักษาโรงพยาบาล ภายนอกเรือนจำ มีการส่งผู้ต้องขังออก รักษาภายนอกเรือนจำ 85,406 ครั้ง				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ซึ่งจากการดำเนินงานดังกล่าวพบว่าสถานพยาบาลมีการพัฒนาตนเองมากขึ้นส่งผลให้ผู้ต้องขังป่วยเข้าถึงการรักษาที่มีคุณภาพและได้มีการพัฒนาสถานพยาบาลเรือนจำให้ได้มาตรฐานตามกระทรวงสาธารณสุขเพื่อเพิ่มศักยภาพสถานพยาบาลในการให้บริการด้านสุขภาพให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในกลุ่มผู้ต้องขังป่วยจึงถือเป็นงานสำคัญที่จะทำให้ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ได้รับสิทธิประกันสุขภาพ จากรัฐ ซึ่งเป็นสิทธิ ที่ผู้ต้องขังคนไทยพึงได้รับ เท่าเทียมกับประชาชน ทั่วไปส่งผลให้ผู้ต้องขัง มีสุขภาพที่แข็งแรง มีความพร้อมที่จะได้รับ การแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัย และสามารถดำรงชีวิต อยู่ในเรือนจำได้อย่าง ปกติสุข อีกทั้งยังช่วยลด ภาระในการนำผู้ต้องขัง ส่งออกป้วยยัง โรงพยาบาลภายนอก ตามข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) ในส่วนของการบริการด้าน การรักษาพยาบาล ข้อกำหนดที่ 24 - 35				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				4. ด้านการผู้ต้องขังป่วยจิตเวช มีผู้ต้องขังป่วยโรคทางจิตเวชและโรคระบบประสาทในเรือนจำและทัณฑสถานสะสมเฉลี่ย 11,741 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2568) ซึ่งนับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวนผู้ต้องขังป่วยจิตเวชมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ผู้ต้องขังป่วยจิตเวชในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2568 มีจำนวน 6,316 คน 8,079 คน 10,259 คน และ 11,741 คน ตามลำดับ) แต่จำนวนนักจิตวิทยาหรือบุคลากรทางการแพทย์				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ที่จะปฏิบัติงาน ด้านการดูแลสุขภาพจิต/ จิตเวชสำหรับผู้ต้องขัง ยังคงมีไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของ ผู้ต้องขัง ในปีงบประมาณ ที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ ได้บรรจุแต่งตั้ง นักจิตวิทยาให้ปฏิบัติ หน้าที่ในเรือนจำ และทัณฑสถานเพิ่มขึ้น ทำให้ปัจจุบันมี นักจิตวิทยาปฏิบัติหน้าที่ ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ จำนวน 236 คน อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงาน ด้านสุขภาพจิต/จิตเวช นั้นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้ การให้บริการ				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ด้านสุขภาพจิต/จิตเวช เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และ ช่วยให้ผู้ต้องขังมี สุขภาพจิตที่ดี มีความพร้อม ในการเข้ารับการพัฒนา พฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ จึงได้กำหนดแผน การปฏิบัติงานที่ สนับสนุนการปฏิบัติงาน ของนักจิตวิทยาใน เรือนจำและทัณฑสถาน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนา ศักยภาพของนักจิตวิทยา ทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลสุขภาพจิต/ จิตเวชของผู้ต้องขัง รวมถึงสนับสนุน ทรัพยากร				

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสพติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ความพร้อม ในการให้บริการ ด้านสุขภาพจิต/จิตเวชแก่ ผู้ต้องขังอย่างครอบคลุม ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ				
ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรสนับสนุนการสร้างกลุ่มภาคีเครือข่ายผู้ดูแลผู้เสียหายด้วยกันมาช่วยสนับสนุนการทำงานของระบบบำบัดฟื้นฟู โดยสนับสนุนการจ้างงานในรูปแบบดังกล่าว โดยงบประมาณที่จัดสรรมาจากกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 หรือแหล่งกองทุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างโอกาสให้ทั้งผู้ที่อยู่ระหว่างการบำบัดและผู้ผ่านการบำบัดให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เพิ่มบทบาททางสังคมและลดการถูกตีตรา								
ตัวชี้วัด ส่งเสริมการสร้างกลุ่มภาคีเครือข่ายผู้ดูแลผู้เสียหายด้วยกันมาช่วยสนับสนุนการทำงานของระบบบำบัดฟื้นฟูเพื่อเปิดโอกาสการทำงานให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู โดยรัฐควรสนับสนุนการจ้างงานในรูปแบบดังกล่าว								
2.	โครงการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขัง ติดยาเสพติด	1. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มี ประวัติเสพติดและ ได้รับการประเมินคัดกรอง ตามแบบคัดกรองและ ส่งต่อผู้ต้องขังที่เข้ายาและ สารเสพติดเพื่อรับ การบำบัดรักษา กรมราชทัณฑ์ (บคก.รท.) (โดยดัดแปลงจากแบบ	1. ผู้ต้องขังที่มีประวัติ เสพ/ติดยาเสพติดและ ได้รับการประเมินคัดกรอง ตามแบบคัดกรองและ ส่งต่อผู้ต้องขังที่เข้ายาและ สารเสพติดเพื่อรับ การบำบัดรักษา กรมราชทัณฑ์ (บคก.รท.) 2. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	กรมราชทัณฑ์ได้ ดำเนินการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขัง ติดยาเสพติด ผ่าน การฝึกอบรมหลักสูตร การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติ ดยาเสพติด	- ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในรูปแบบชุมชนบำบัด จำนวน 4,000 คน - ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในรูปแบบการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสำหรับ กลุ่มผู้เสพยาเสพติด จำนวน 18,000 คน	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		คัดกรองและส่งต่อผู้ป่วย ที่เข้ายาและสารเสพติด เพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา กระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.) V.2) ได้รับ การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพในรูปแบบ ที่เหมาะสม 2. เพื่อให้ผู้ต้องขัง ติดยาเสพติดสามารถ เลิกยาเสพติดได้ และมี ศักยภาพในการดำรงชีวิต อย่างปกติในสังคม ภายหลังพ้นโทษ 3. เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังเสพยาเสพติด ให้มีความพร้อมทั้ง ในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ทักษะ ความรู้ความสามารถทาง การอาชีพ และนำความรู้			- ผู้ต้องขังได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ก่อนพ้นโทษในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน จำนวน 11,000 คน			

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ที่ได้รับไปปรับใช้ ในการดำเนินชีวิต ภายหลังพ้นโทษ มีศักยภาพ ในการดำรงชีวิตอย่าง ปกติในสังคม และ ไม่กลับมาก่อเหตุทำผิดและ เสพยาเสพติดซ้ำภายหลัง พ้นโทษ 4. เพื่อลด Demand ยาเสพติดในเรือนจำ/ ทัณฑสถานลง ลดปัญหา การแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน และเป็น การตัดวงจรยาเสพติด						
ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรสนับสนุนทางเลือกในการรักษาพยาบาลของผู้เสพยาเสพติดภายใต้ระบบประกันสุขภาพทั่วไป ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อให้ครอบคลุมการรักษาและบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดเป็นไปเพื่อเพิ่มช่องทางทางเลือกในการได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาตัว ตัวชี้วัด มีมาตรการทางเลือกในการรักษาพยาบาลของผู้เสพยาเสพติดภายใต้ระบบประกันสุขภาพทั่วไปตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อให้ครอบคลุมการรักษาและบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด								

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
3.	โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ และ สุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง	1. เพื่อป้องกัน ควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย ให้มีความเป็นมาตรฐาน สากล 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ บริการทางด้านสุขภาพที่ เท่าเทียมกับสังคม ภายนอก 3. เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพ ความเป็นอยู่ทางกายภาพ และได้รับบริการสุขภาพ ขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 4. เพื่อให้ผู้ต้องขัง มีสุขภาพอนามัยและ สุขภาพจิตที่ดี ลดโอกาส เสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ 5. ส่งเสริมและป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	กรมราชทัณฑ์ได้ ดำเนินงาน ด้านการ ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาล ฟื้นฟู สภาพผู้ต้องขังป่วย และ มีเครือข่ายสาธารณสุข ในพื้นที่ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการบำบัด รักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย	1. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่ได้ ดำเนินการด้าน การส่งเสริมสุขภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด (ร้อยละ 100) 2. ร้อยละของเรือนจำ/ ทัณฑสถานที่เกิด การแพร่ระบาดของโรค สามารถควบคุมและแก้ไข ปัญหาได้ (ร้อยละ 100) 3. ร้อยละของเรือนจำ และทัณฑสถานที่เกิด การแพร่ระบาดของโรค สามารถควบคุมและ แก้ไขปัญหาได้ (ร้อยละ 90) 4. ร้อยละของผู้ต้องขัง รับใหม่หรือรับย้ายที่ ได้รับการคัดกรอง	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		6. เพื่อบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยของกรมราชทัณฑ์ 7. เพื่อแก้ไขปัญหาการระดมการดูแลรักษาผู้ต้องขังป่วย 8. เพื่อลดอัตราการส่งผู้ต้องขังป่วยออกรักษาโรงพยาบาลภายนอก			โรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 100) 5. ร้อยละของผู้ต้องขังรายเก่าที่ได้รับบริการคัดกรองโรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 90) 6. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันควบคุมโรคติดต่อในเรือนจำ (ร้อยละ 80) 7. ร้อยละของผู้ต้องขังป่วยได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ (ร้อยละ 100) 8. ร้อยละของเรือนจำที่มีเครือข่ายสาธารณสุขในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาและฟื้นฟู			

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					สมรรถภาพผู้ต้องขังป่วย (ร้อยละ 100) 9. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ ได้รับการส่งเสริมป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 100)			

4. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้เสียหายเสฟติด

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง	✓	✓	✓	✓	94,440,500 บาท	
2.	โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสฟติด	✓	✓	✓	✓	31,872,800 บาท	

5. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 3) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่เหมาะสม ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาประสิทธิภาพของกลไกการร้องเรียนและเพิ่มช่องทางการเข้าถึงกลไกการร้องเรียน ติดตามให้มีการปฏิบัติและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด สร้างความเข้มแข็งแก่ระบบยุติธรรมที่ตอบสนองความอ่อนไหวเรื่องเพศภาวะ								
ตัวชี้วัด จำนวนข้อร้องเรียนการละเมิดการบังคับใช้กฎหมายที่ให้ความคุ้มครองกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศลดลง								
1.	การดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังที่มี ความหลากหลาย ทางเพศ	เพื่อความปลอดภัยและ ป้องกันความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นในการควบคุม ผู้ต้องขังที่มี ความหลากหลาย ทางเพศ	ผู้ต้องขังที่มี ความหลากหลาย ทางเพศ	มีการดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังที่มี ความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้เรือนจำ/ ทัณฑสถานทั่วประเทศ ใช้เป็นแนวทาง การปฏิบัติงาน ในการควบคุมผู้ต้องขัง กลุ่มที่มีความหลากหลาย ทางเพศ	ร้อยละของจำนวน ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับ การล่วงละเมิด กลุ่มผู้ต้องขังที่มี ความหลากหลายทางเพศ ลดน้อยลง	กองทัณฑวิทยา	✓	✓

5. แผนปฏิบัติการกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายทางเพศ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและบริการขนส่ง สาธารณะ ด้านสถานที่ บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนไหว และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับและเอื้อต่อการพัฒนาของกลุ่มพิการ เตรียมความพร้อมให้คนพิการสามารถเข้าสู่สังคมดิจิทัลอย่างมีศักดิ์ศรี และควรมีมาตรการส่งเสริมให้นายจ้างจัดสวัสดิการและสาธารณูปโภคที่จำเป็นพื้นฐาน ในขณะที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการให้แก่ลูกจ้างคนพิการโดยเพิ่มอารยสถาปัตย์ (Universal Design) อาทิ จัดให้มีห้องน้ำลูกจ้างคนพิการ เวชภัณฑ์และยาที่ใช้ในการปฐมพยาบาล เป็นต้น การจัดสวัสดิการด้านการเงิน ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ด้านนันทนาการและด้านสุขภาพอนามัย เป็นต้น ซึ่งลูกจ้างคนพิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและได้รับสวัสดิการโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ								
ตัวชี้วัด จำนวนคนพิการเข้าถึงสวัสดิการ สาธารณูปโภคและข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น								
1.	มีสถานพยาบาลของ ทุกเรือนจำในการดูแล ผู้ต้องขังพิการ	เพื่อให้บริการด้านสุขภาพ ผู้ต้องขังพิการในเรือนจำ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ด้านความเป็นอยู่ของ ผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ ได้ให้ความสำคัญ ในการสร้างมาตรฐานและ ยกระดับการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังตาม หลักทัณฑวิทยา และ หลักสิทธิมนุษยชน เพื่อสร้างการยอมรับและ ความเชื่อมั่นของสังคม ต่องานราชทัณฑ์ โดยได้พัฒนาระดับ แบบประเมินสิ่งจำเป็น ขั้นพื้นฐานสำหรับ ผู้ต้องขัง เป็นแบบประเมิน	จำนวนคนพิการเข้าถึง สวัสดิการ สาธารณูปโภค และข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้น	กองบริการ ทางการแพทย์		✓

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				มาตรฐานสิ่งจำเป็น ในการดำรงชีวิตสำหรับ ผู้ต้อซัง 10 ด้าน โดยเรื้อนจำต้องมึ การตรวจประเมิน มาตรฐานสิ่งจำเป็น สำหรับผู้ต้อซัง ครบทั้ง 10 ด้าน จากหน่วยงานภายนอก ที่มีองค์ความรู้ ด้านสุขภาพหรืออนามัย สิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า 2 คน เข้าตรวจประเมิน ปีละ 1 ครั้ง (เดือน มิ.ย. – ก.ค. ของทุกปี) โดยมีเป้าหมาย ในการพัฒนาประกอบด้วย 1. ด้านเรื้อนนอน ให้มี เครื่องนอนให้เพียงพอ และจัดการสิ่งแวดล้อม				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ในเรื่อนนอนให้เหมาะสม เช่น ความสะอาด การระบายอากาศ แสงสว่าง เป็นต้น 2. ด้านสุขกรรม จัดการควบคุมดูแลปัจจัย วัตถุดิบในการเตรียมปรุง การประกอบอาหาร การจัดเก็บอาหาร และ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตาม หลักสุขาภิบาลอาหาร 3. ด้านโรงเลี้ยง โต๊ะ – เก้าอี้ เพียงพอ สำหรับนั่งรับประทาน อาหาร สถานที่และ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดเลี้ยงอาหาร มีความสะอาด 4. ด้านสถานพยาบาล				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ให้จัดบริการ ด้านการแพทย์และ สาธารณสุขขั้นพื้นฐาน แก่ผู้ต้องขัง โดยครอบคลุม งาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค ด้านการบำบัดรักษา และด้านการฟื้นฟูสุขภาพ ผู้ต้องขัง และมีการบันทึก การรักษาในเวชระเบียน ตามหลัก SOAP อย่างครบถ้วน 5. ด้านการส่งเสริม สุขภาพ อนามัย สิ่งแวดล้อมและ การเฝ้าระวังโรคระบาด มีการให้ความรู้ผู้ต้องขัง ในการดูแลสุขภาพอนามัย ตนเอง				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				มีกิจกรรมหรือรูปแบบ การส่งเสริมสุขภาพและ สุขภาพช่องปากและ การปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ สำหรับผู้ต้องขัง การจัด มุมสุขภาพ การส่งเสริม สุขภาพจิต และการให้ คำปรึกษา มีแนวทางและ มีการปฏิบัติสำหรับ การเฝ้าระวังโรคระบาด ในเรือนจำ 6. ด้านน้ำปลอดภัย มีการจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ให้เพียงพอ มีการดูแลทำความสะอาด บำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำ อย่างสม่ำเสมอ 7. ด้านการจัดการขยะ มีวิธีการรวบรวม มีสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				การกำจัดขยะถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล 8. ด้านที่อาบน้ำห้องส้วม อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้สูงอายุ/ผู้พิการ โดยสามารถจัดแยกออกมาเฉพาะในจุดที่สามารถเข้าใช้บริการได้สะดวก หรือสามารถจัดส้วมนั่งราบแยกสำหรับห้องส้วมชายและหญิง ตามความเหมาะสมกับบริบทเรือนจำ และมีราวจับที่คงทน ใช้งานได้บริเวณส้วมนั่งราบ มีการระบายอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีกลิ่นเหม็น มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ถูกต้องตามหลัก สุขาภิบาล 9. ด้านน้ำเสียและบ่อดัก ไขมัน มีการดูแล ตรวจสอบ และ บำรุงรักษาระบบบำบัด น้ำเสีย 10. ด้านการตรวจวัด คุณภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม และ สุขาภิบาลอาหารและน้ำ มีการตรวจสอบคุณภาพ น้ำดื่มน้ำใช้ ตามแบบ รายงานเฝ้าระวังคุณภาพ น้ำดื่มน้ำใช้ โดยใช้ ชุดทดสอบอย่างง่าย อ.11 และ อ.31 อย่างน้อยทุกเดือน หรือ มีการตรวจวิเคราะห์ คุณภาพน้ำอุปโภคบริโภค ทางห้องปฏิบัติการ				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี มีการตรวจคุณภาพ อาหารปลอดภัย การปนเปื้อนในอาหาร 1 ครั้ง ต่อปี ด้านการจัดบริการ สุขภาพ กรมราชทัณฑ์ มีนโยบายให้ผู้ต้องขัง ได้รับการดูแลสุขภาพ อย่างทั่วถึง ด้วยการสนับสนุนให้มี การอบรมผู้ต้องขังที่เป็น อาสาสมัครช่วยเหลือ เรือนจำในด้านการแพทย์ และสาธารณสุข มาตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2539 และจัดอบรมมาอย่าง ต่อเนื่อง และ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ดำเนินการปรับปรุง หลักสูตรโดยอิงจาก หลักสูตรอบรมมาตรฐาน อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ ปี พ.ศ. 2561 และได้กำหนดเนื้อหา หมวดวิชาหลัก เป็นจำนวน 8 หมวดวิชา โดยใช้สำหรับการอบรม อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ (อสรจ.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ร่วมกับ กรมสนับสนุนบริการ สุขภาพ ดำเนินการ ปรับเพิ่มจำนวนชั่วโมง การอบรมจากเดิม 20 ชั่วโมง เป็น 6 วัน 30 ชั่วโมง โดยเพิ่ม				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				การฝึกปฏิบัติงาน การจัดบริการสาธารณสุข ตามบริบทของแต่ละ เรือนจำ เพื่อประโยชน์ สำหรับผู้ต้องขัง สามารถ นำไปใช้ในการเลื่อนชั้นได้ ซึ่งในการพัฒนา อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ มีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรมอาสาสมัคร สาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพที่เหมาะสม และ สามารถช่วยเหลือ พยาบาลเรือนจำ ในการเฝ้าระวังคัดกรอง สุขภาพ เบื้องต้น ดูแล ช่วยเหลือ ถ่ายทอด ความรู้เพื่อส่งเสริม				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				สุขภาพ ป้องกันโรค ตลอดจนดูแลสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อสุขภาพ กลุ่มผู้ต้องขังตามบริบท ของเรือนจำ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้กำหนด แนวทาง การจัดกิจกรรมอบรม อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ (อสรจ.) โดยให้มีการจัดการอบรม อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ (อสรจ.) จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย - หลักสูตรมาตรฐาน (6 วัน 30 ชั่วโมง) กำหนดให้จัดอบรมปีละ 1 ครั้ง โดยให้มีอัตราส่วน อสรจ. 1 คนต่อจำนวน				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ผู้ต้องขัง 50 คน และให้มี อสรจ. เพียงพอตลอด ทั้งปี - หลักสูตรฟื้นฟูความรู้ โดยเป็นการอบรมฟื้นฟู ความรู้ให้กับ อสรจ. ที่ผ่านการอบรม ในหลักสูตรมาตรฐาน มาแล้วอย่างน้อย 2 ปี - หลักสูตรเชี่ยวชาญหรือ เฉพาะทาง ตามบริบท ของเรือนจำ เช่น การส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม และ การดูแลสุขภาพพื้นฐาน ในผู้ป่วยติดเตียง ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หลักสูตร ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver) 70 ชั่วโมง เป็นต้น				

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
2.	การดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐาน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พิการ	เพื่อส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง พิการที่อยู่ในความควบคุม ดูแล เพื่อช่วยให้ผู้ต้องขัง สามารถปรับตัว ปฏิบัติ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน เข้าไปมีส่วนร่วมทาง สังคมได้อย่างผู้ต้องขัง ทั่วไป และได้รับการดูแล ตามสิทธิและกฎหมาย ที่กำหนด	ผู้ต้องขังพิการ	มีการดำเนินงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการ ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังพิการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็น แนวทาง ในการดำเนินงาน เกี่ยวกับการควบคุมดูแล ผู้ต้องขังพิการ ให้ได้รับ สิทธิ สวัสดิการเป็นไป ตามที่กฎหมายกำหนด	ผู้ต้องขังพิการเข้าถึง สวัสดิการแห่งรัฐ ได้มากยิ่งขึ้น	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

6. แผนปฏิบัติการกลุ่มคนพิการ							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	มีสถานพยาบาลของทุกเรือนจำในการดูแลผู้ต้องขังพิการ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
2.	การดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedures : SOPs) ในเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังพิการ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 1) รัฐควรส่งเสริมให้มีการนำหลักการมาตรฐานสากลไปใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง อาทิ ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders) หรือข้อกำหนดกรุงเทพ ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ตัวชี้วัด มีมาตรการ/กลไก ในการดูแลผู้ต้องขังที่สอดคล้องกับหลักการสิทธิเสรีภาพมนุษยชน								
1.	การเข้าถึง การรักษาพยาบาล ในสถานพยาบาลเรือนจำ	เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าถึง การรักษาพยาบาล ตามหลักสิทธิมนุษยชน เทียบเท่ากับประชาชน ภายนอก	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	1. กรมราชทัณฑ์ ได้ร่วมกับสำนักงาน หลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ (สปสช.) ในการขึ้นทะเบียน สถานพยาบาลในเรือนจำ 142 แห่ง เพื่อให้ผู้ต้องขัง ได้เข้าถึงการรักษาภายใน เรือนจำและมี โรงพยาบาลแม่ข่าย เพื่อรับส่งต่อการรักษา ภายนอกเรือนจำ เมื่อเกินศักยภาพ 2. กรมราชทัณฑ์ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข และ สำนักงานหลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	1. จำนวนเรือนจำที่มี แพทย์เข้าตรวจรักษา ภายในเรือนจำ หรือผ่าน ระบบ Telemedicine 2. จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับ การดูแลรักษาพยาบาล	กองบริการ ทางการแพทย์		✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ในการกำหนด แนวทางการพัฒนาระบบ บริการสุขภาพสำหรับ ผู้ต้องขังในเรือนจำ ได้แก่ จำนวนครั้งของแพทย์ และทันตแพทย์ ในการให้ ตรวจรักษาผู้ต้องขัง ในเรือนจำหรือผ่านระบบ Telemedicine การจัดทำระบบการส่งต่อ การรักษา ซึ่งการดำเนินการ ดังกล่าวครอบคลุมทั้ง ในกลุ่มผู้ต้องขังชาวไทย ผู้ต้องขังไร้สิทธิการรักษา และผู้ต้องขังต่างชาติ/ ต่างด้าว ตามหลักสิทธิ มนุษยชนและข้อกำหนด สหประชาชาติฯ 3. รวบรวมข้อมูลแพทย์ เข้าตรวจในเรือนจำ และ				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับ บริการ				
2.	การดำเนินการตาม ระเบียบว่าด้วยอำนาจ หน้าที่ของเจ้าพนักงาน เรือนจำและการแต่งตั้ง ผู้ช่วยเหลือกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2561	เพื่อเป็นแนวทางให้ เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตาม มาตรฐาน	เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์	มีการปฏิบัติตามระเบียบ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของ เจ้าพนักงานเรือนจำและ การแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2561	ไม่มีรายงานเจ้าหน้าที่ ไม่ดำเนินการตามระเบียบ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของ เจ้าพนักงานเรือนจำและ การแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2561	กองทัณฑวิทยา	✓	✓
3.	โครงการจัดทำมาตรฐาน ปฏิบัติงานด้านการควบคุม ผู้ต้องขัง (ฉบับปรับปรุง แก้ไข ครั้งที่ 2)	1. จัดพิมพ์และเผยแพร่ คู่มือมาตรฐาน การปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (Standard Operating Procedures for Custodial Measures) 2. เพื่อให้บุคคลากร กรมราชทัณฑ์มีคู่มือ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง รวมถึงมีข้อมูลสำหรับ	เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์	1. จัดทำเสนอการขอ อนุมัติโครงการคู่มือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (ฉบับปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 2) 2. อนุมัติงบประมาณ ในการดำเนินการ 3. ดำเนินการประสาน กองบริหารการคลัง เพื่อจัดจ้างออกแบบและ จัดพิมพ์	1. มีการจัดพิมพ์และ เผยแพรคู่มือมาตรฐาน การปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (Standard Operating Procedures for Custodial Measures) 2. มีคู่มือในการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขัง รวมถึงมีข้อมูล สำหรับค้นหา ค้นคว้า อันเป็นประโยชน์ ทางวิชาการ	กองทัณฑวิทยา	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ค้นหา ค้นคว้า อันเป็น ประโยชน์ทางวิชาการ		4. ติดตามการดำเนินงาน และตรวจรับการจ้าง จัดส่งรูปเล่มให้แก่ หน่วยงานส่วนกลาง เรือนจำ และทัณฑสถาน ทั่วประเทศ และเผยแพร่ ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์บน เว็บไซต์กรมราชทัณฑ์	2. มีการปรับปรุงคู่มือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง (Standard Operating Procedures for Custodial Measures) ให้เป็นปัจจุบัน			
4.	การดำเนินการตาม ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการดำเนินการ เกี่ยวกับการอนามัยและ การสุขาภิบาลของ ผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561	เพื่อให้การดำเนินการ เกี่ยวกับการอนามัยและ การสุขาภิบาลของผู้ต้องขัง ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ สากล รวมทั้งกฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อสั่งการ ของกรมราชทัณฑ์ เช่น การจัดให้มี สถานพยาบาลการดูแล สุขอนามัยผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถานทั่วประเทศ	1. กรมราชทัณฑ์ ได้ดำเนินการจัดทำ แนวทางการดำเนินงาน ด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหาร และน้ำ และด้านการจัดการ อนามัยสิ่งแวดล้อมและ สุขาภิบาลเรือนจำ เพื่อให้เรือนจำมี การพัฒนาด้านอนามัย สิ่งแวดล้อมในเรือนจำ	จำนวนเจ้าหน้าที่ได้ ดำเนินการตามระเบียบ	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		การดูแลสุขภาพ การจัดเลี้ยงอาหาร ผู้ต้องขังและ การสุขภาพ		ให้เป็นไปตาม มาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม กำหนดให้เรือนจำ ดำเนินการตามมาตรฐาน สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต 10 ด้าน และรับ การตรวจประเมินฯ จาก หน่วยงานภายนอกที่มี องค์ความรู้ด้านสุขภาพ หรืออนามัยสิ่งแวดล้อม ไม่น้อยกว่า 2 คน เข้าตรวจประเมิน ปีละ 1 ครั้ง (เดือน มิ.ย. - ก.ค. ของทุกปี) และหาก ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เรือนจำฯ ต้องดำเนินการ แก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้ตรวจประเมิน				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				2. การจัดกิจกรรมอบรม อาสาสมัครสาธารณสุข เรือนจำ (อสรจ.) เพื่อเป็นผู้ช่วยเหลืองาน ด้านการแพทย์และ สาธารณสุขในเรือนจำ และต่อยอดในหลักสูตร อสรจ. เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน เพื่อการดูแล ด้านการแพทย์และ สาธารณสุขที่ครอบคลุม ในทุกมิติ 3. จัดทำปฏิทิน วันส่งเสริมสุขภาพ ในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้ เรือนจำและ ทัณฑสถาน จัดกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง ได้ตลอดทั้งปี และจัดส่ง สื่อที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ให้กับเรือนจำเป็นประจำ ทุกเดือน 4. จัดมุมสุขภาพ ราชทัณฑ์ปันสุขฯ เพื่อเป็นการส่งเสริม การอ่านหนังสือ และ เผยแพร่สื่อความรู้ ด้านสุขภาพในเรือนจำ และประสานไปยัง หน่วยงานภาครัฐและ ภาคเอกชน เพื่อการสนับสนุนหนังสือ หรือสื่อความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับสุขภาพสำหรับ ส่งเสริมความรู้มุมสุขภาพ ราชทัณฑ์ปันสุข ในเรือนจำและ ทัณฑสถานทั่วประเทศ 5. กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพก่อนขึ้นเรือนนอน โดยกำหนดให้เรือนจำ				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				จัดกิจกรรมฯ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพสำหรับผู้ต้องขัง โดยให้เลือกหัวข้อกิจกรรมจากตารางกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 5 ด้าน ได้แก่ 1) สุขภาวะทางกาย 2) สุขภาวะทางจิต 3) สุขภาวะทางสังคม 4) สุขภาวะทางปัญญา 5) สุขภาวะทางจิตวิญญาณ 6. ประสานความร่วมมือกับกรมอนามัยในการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพและทักษะสำหรับ อสรจ. หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver : CG) 70 ชั่วโมง ให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถานเป็นประจำ				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ทุกปีงบประมาณ เพื่อการดูแลผู้สูงอายุและ ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ในเรือนจำ พร้อมการขับเคลื่อน การดำเนินงาน Long Term Care ในเรือนจำ และการเข้าถึงกองทุน LTC				
5.	โครงการขับเคลื่อน การปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามมาตรฐานสากล	1. ส่งเสริมการดำเนินงาน ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ให้เป็นไปตามข้อกำหนด แมนเดลา (Mandela Rules) และข้อกำหนด กรุงเทพฯ (Bangkok Rules) 2. การตรวจประเมิน เรือนจำ/ทัณฑสถาน	- ผู้ต้องขัง - เรือนจำ/ทัณฑสถาน	1. การจัดสรร งบประมาณเพื่อยกระดับ การพัฒนาคุณภาพ เรือนจำเป้าหมาย ให้เป็นไปตามข้อกำหนด กรุงเทพฯ (Bangkok Rules) ในเรือนจำที่ ควบคุมผู้ต้องขังหญิง 2. มีหนังสือสั่งการ ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ควบคุมผู้ต้องขังหญิง จำนวน 107 แห่ง	1. จำนวนเรือนจำ กลุ่มเป้าหมายได้รับ การตรวจประเมินที่ได้ ตามมาตรฐานขั้นต่ำ แห่งสหประชาชาติ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เพิ่มขึ้นทุกปี ปีละ ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง 2. ความสำเร็จของ เรือนจำ/ทัณฑสถาน	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ในการควบคุมดูแล ผู้ต้องขังให้เป็นไปตาม หลักมาตรฐานสากล 3. ขับเคลื่อนการปฏิบัติ ต่อผู้ต้องขัง โดย การพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ต้องขังให้เป็นไปตาม หลักมาตรฐานสากล อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง		(ยกเว้นทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์) ดำเนินการตาม ข้อกำหนดกรุงเทพและ ประเมินตนเองตาม “แบบประเมินการปฏิบัติ ของเรือนจำตาม ข้อกำหนดกรุงเทพ” 3. มีหนังสือสั่งการให้ เรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน 143 แห่ง ดำเนินการตาม ข้อกำหนดแมนเดลาและ ตอบแบบประเมินผล การปฏิบัติตามข้อกำหนด แมนเดลา (ฉบับปรับปรุง โดยกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2568) 4. การตรวจประเมินและ ติดตามผลการปฏิบัติงาน ตามข้อกำหนดมาตรฐาน	ที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณในการพัฒนา ปรับปรุงมุมแม่และ เด็ก ภายในเรือนจำ/ ทัณฑสถานเป้าหมาย ที่มีแดนเดี่ยวและมี การควบคุมผู้ต้องขังหญิง จำนวน 68 แห่ง เป็นไป ตามมาตรฐานของ ข้อกำหนดกรุงเทพ (Bangkok Rules) 3. เรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศ มีการประเมินผล การดำเนินงานตาม ข้อกำหนดแมนเดลา มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90 4. เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				ชั้นต่ำแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขัง (Mandela Rules) ในเรือนจำ เป้าหมาย 10 แห่ง	จำนวน 107 แห่ง มีผล การประเมินผ่านเกณฑ์ การประเมินไม่น้อยกว่า ร้อยละ 90			
6.	การดำเนินการตาม ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 ข้อ 8 (3)	เพื่อให้ระบบการพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขังดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีการและแนวทาง ที่เหมาะสม	ผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน ทั่วประเทศ	มีการออกระเบียบ กรมราชทัณฑ์ว่าด้วย การพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 โดยเฉพาะ ให้ผู้ต้องขัง ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและ ความเปลี่ยนแปลงของ โลกภายนอกเท่าที่ไม่เป็น อันตรายต่อความมั่นคง หรือขัดต่อความสงบ เรียบร้อย หรือศีลธรรม อันดีของประชาชน	เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการ ตามระเบียบที่กำหนด	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓
7.	การดำเนินการตาม ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการตัดผมผู้ต้องขัง พ.ศ. 2565	เพื่อกำหนดแนวทาง ดำเนินการเกี่ยวกับ อนามัยและ การสุขาภิบาลผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน ทั่วประเทศ	มีการออกระเบียบ กรมราชทัณฑ์ว่าด้วย การตัดผมผู้ต้องขัง พ.ศ. 2565	เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการ ตามระเบียบ	กองทัณฑวิทยา	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
8.	โครงการจัดทำคู่มือ การป้องกันการฆ่าตัวตาย สำหรับผู้ต้องขัง ในเรือนจำและ ทัณฑสถาน	เพื่อให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ มีแนวทางในการเฝ้าระวัง ความเสี่ยง ป้องกัน และ แก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตาย สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน 2. เพื่อให้ผู้ต้องขัง ได้รับการดูแลรักษา อย่างต่อเนื่องและ เหมาะสม ได้เข้าถึง บริการด้านสาธารณสุข ตามมาตรฐาน	ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ	จัดการประชุม คณะกรรมการและ คณะทำงาน เพื่อจัดทำ คู่มือการป้องกัน การฆ่าตัวตายสำหรับ ผู้ต้องขังในเรือนจำ และทัณฑสถาน พร้อมเผยแพร่	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ: ความสำเร็จในการจัดทำ คู่มือป้องกันการฆ่าตัวตาย สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	
9.	โครงการจัดทำสื่อความรู้ สุขภาพจิตเรือนจำ และทัณฑสถานประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2569	1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพจิตให้แก่ ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ และทัณฑสถาน 2. เพื่อให้การให้บริการ ด้านสุขภาพจิตแก่ ผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นไป อย่างครอบคลุมทั่วถึง	ผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ เรือนจำทั่วประเทศ	จัดทำสื่อโปสเตอร์ การดูแลสุขภาพจิต เผยแพร่ 1 เรื่อง/เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม 2568 - เดือนกันยายน 2569 รวม 12 เรื่อง	มีสื่อโปสเตอร์การดูแล สุขภาพจิต จำนวน 12 เรื่อง	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
10.	โครงการยุติปัญหาวัณโรค และเอดส์ด้วยชุดบริการ RRTTPR (Stop TB and AIDS through RRTTPR Year 2024 - 26: STAR 2024 - 26)	1. เพิ่มการคัดกรองค้นหา การติดเชื้อเอชไอวี รายใหม่ ให้ได้ตาม เป้าหมายประเทศ ร้อยละ 95 เพื่อป้องกันการ การติดเชื้อเอชไอวี รายใหม่ และลดจำนวน การเสียชีวิตของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ ที่อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี และผู้มีความเสี่ยงเข้าถึง บริการสุขภาพอื่นที่ บูรณาการกับเอชไอวี 2. เพื่อคัดกรองการติดเชื้อ วัณโรคระยะแฝง ในกลุ่มเป้าหมายที่ องค์การอนามัยโลก แนะนำ โดยกำหนด การเข้าถึงผู้ที่ควรได้รับ การตรวจหาการติดเชื้อ วัณโรคระยะแฝง 80%	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	- Reach จำนวนผู้ที่ได้รับ ความรู้ HIV, STI, TB และแจกอุปกรณ์ป้องกัน - Recruit จำนวนคนที่ได้รับ การนำเข้าสู่การตรวจ HIV test - Test 1. จำนวนผู้ที่ได้รับ การตรวจ HIV test และ ทราบผล 2. HIV +ve จำนวนผู้ที่มี ผลว่า “ติดเชื้อเอชไอวี” 3. HIV -ve จำนวนผู้ที่มี ผลว่า “ไม่ติดเชื้อ เอชไอวี” - Treat 1. จำนวนผู้ที่เข้าสู่บริการ รักษาด้วยยาต้านไวรัส เอดส์ 2. จำนวนผู้ที่ได้รับ	1. จำนวนผู้ต้องขังที่ได้ ตรวจและทราบผล การติดเชื้อเอชไอวี ในช่วงระยะเวลาของ การรายงาน 2. จำนวนผู้ป่วยวัณโรค ในผู้ต้องขังรายใหม่และ กลับเป็นซ้ำ (ทุกประเภท) ที่ขึ้นทะเบียนรักษา	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		และรักษาวัฒนธรรม แฝงสำเร็จ การบริการ ขจัดการถ่ายทอดเชื้อจาก แม่สู่ลูก ครอบคลุม ร้อยละ 90 4. เพิ่มการจัดบริการ Pre-Exposer Prophylaxis : PrEP ให้กับผู้ต้องขัง 5. พัฒนาระบบการดูแล สุขภาพจิต และ ลดอันตรายการใช้ สารเสพติดในผู้ต้องขัง 6) พัฒนาระบบ ความเชื่อมโยงเครือข่าย การจัดบริการด้านโรค เอชไอวี ซิฟิลิส และไวรัส ตับอักเสบบี ระหว่าง เรือนจำ โรงพยาบาล		การรักษาด้วยยาต้าน ไวรัสเอดส์ - Retain 1. HIV +ve ค่า VL < 1,000 copies/ml. 2. HIV -ve คนที่เคยตรวจ และมีผลเลือดไม่ติดเชื้อ และได้รับการตรวจซ้ำ โดยผลเลือดยังคง ไม่ติดเชื้อ				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		แม่ข่าย และหน่วยงาน ภาคประชาสังคม ตั้งแต่ แรกเริ่ม จนถึงส่งต่อ เมื่อพ้นโทษ						
11.	การคัดกรองและส่งต่อ ผู้ต้องขังที่ป่วยและ สารเสพติดเพื่อรับ การบำบัดรักษา กรมราชทัณฑ์ (บคก. รท)	เพื่อให้การประเมินและ คัดกรองผู้ต้องขังทุกราย เป็นไปตามมาตรฐาน และให้ผู้ต้องขังที่มี ผลการคัดกรองว่า มีผลกระทบจากการใช้ สารเสพติดได้รับ การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพ อย่างเหมาะสม	ผู้ต้องขังทุกราย	- จัดพิมพ์แบบคัดกรอง (บคก.รท.) - ดำเนินการคัดกรอง ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยคัดกรองในผู้ต้องขัง ทุกราย - บันทึกข้อมูลในฐาน ระบบข้อมูลผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์	ร้อยละของการคัดกรอง และการนำเข้าสู่ข้อมูล ในฐานข้อมูลผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์	กองบริการ ทางการแพทย์		✓
12.	โครงการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขัง ติดยาเสพติดในเรือนจำ และทัณฑสถาน	เพื่อให้ผู้ต้องขังติด ยาเสพติดได้รับการฟื้นฟู สมรรถภาพและ สนองตอบต่อนโยบาย กรมราชทัณฑ์ ในการแก้ไขและพัฒนา	ผู้ต้องขังที่มีประวัติ เสพยาเสพติดได้รับ การประเมินคัดกรองตาม แบบคัดกรองและส่งต่อ ผู้ต้องขังที่ป่วยและ สารเสพติดเพื่อเข้ารับ การบำบัดรักษา	1. จัดทำโครงการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ต้องขัง ติดยาเสพติดในรูปแบบ ชุมชนบำบัด (ผู้ติด) 2. จัดทำโครงการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สำหรับกลุ่มผู้เสพ	1. ผู้ต้องขังที่มีประวัติ การใช้สารเสพติด เป็นผู้เสพยาเสพติดได้รับ การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพ จำนวน 2,600 คน	กองบริการ ทางการแพทย์		✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		พละตินิสัยผู้ต้องขังติด ยาเสพติดเพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคม	กรมราชทัณฑ์ (บคก.รท.) มีผลการคัดกรองว่า มีผลกระทบจากการใช้ สารเสพติดอยู่ในระดับ เสพ (ระดับคะแนน 4 - 26) และระดับติด (ระดับคะแนน 27 ขึ้นไป) ได้รับการบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพในรูปแบบ ที่เหมาะสม	ยาเสพติดในเรือนจำ และทัณฑสถาน (ผู้เสพ)	2. ผู้ต้องขังที่มีประวัติ การใช้สารเสพติด เป็นผู้เสพยาเสพติดได้รับ การบำบัดและฟื้นฟู สมรรถภาพ จำนวน 18,000 คน 3. ร้อยละของผู้เข้ารับ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติด ยาเสพติดมีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ โทษของยาเสพติดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80			
ข้อเสนอแนะ 2) รัฐควรส่งเสริมมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกมาใช้แก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ต้องขังและสังคมและช่วยแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำลงได้ การนำมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกนำมาใช้ได้ในทุกขั้นตอนตั้งแต่ก่อนที่ผู้ถูกกล่าวหาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจนถึงภายหลังจากผู้ต้องขังถูกตัดสินลงโทษให้จำคุกแล้ว ได้แก่ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดี การรอลงอาญา การคุมประพฤติ การพักการลงโทษ และการลดวันต้องโทษ เป็นต้น								
ตัวชี้วัด มีมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกมาใช้แก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำเพิ่มขึ้น								
13.	โครงการปฏิบัติงาน ด้านการพักการลงโทษ	1. เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ ผู้ต้องขังประพฤติตนดี อยู่ในระเบียบวินัยของ เรือนจำ ตั้งใจศึกษา อบรม และฝึกวิชาชีพ	นักโทษเด็ดขาดที่ ประพฤติตนดีอยู่ใน ระเบียบวินัย ตั้งใจศึกษา อบรมและได้รับการ พัฒนาพละตินิสัย	ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นักโทษ เด็ดขาดได้รับอนุมัติ ปล่อยตัวพักการลงโทษ จำนวน 10,188 ราย	1. เติบโตปริมาณ นักโทษเด็ดขาดที่มี คุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ การพิจารณา พักการลงโทษได้รับ	กองทัณฑปฏิบัติ	✓	

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		เพื่อให้ได้รับการปล่อยตัว ออกไปสู่สังคมภายนอก ก่อนครบกำหนดพ้นโทษ ตามคำพิพากษา 2. เพื่อเป็นการระบายน ความแออัดของสถานที่ ควบคุม และเพื่อให้ การควบคุมและ การพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังในเรือนจำ มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อให้สังคมภายนอก ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขพัฒนา พฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี และสามารถดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้อย่างปกติสุข 4. เพื่อเป็นการลด การกระทำผิดซ้ำ	มีคุณสมบัติตามที่ กฎหมายกำหนด ได้รับ การพักการลงโทษ เพื่อปล่อยตัวออกไป อยู่ในสังคมภายนอก ก่อนครบกำหนดโทษตาม คำพิพากษา โดยมีจำนวน นักโทษที่จะได้รับ การพักการลงโทษ ประมาณ 26,000 ราย/ปี		การพิจารณา พักการลงโทษ ร้อยละ 100 2. เชิงคุณภาพ นักโทษเด็ดขาดได้รับ การปล่อยตัว พักการลงโทษและกลับสู่ สังคม สามารถปรับตัว เข้ากับสังคมภายนอก ภายหลังพ้นโทษ โดยไม่หวนกลับไป กระทำผิดซ้ำ			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ของผู้ต้องขัง เนื่องจากระหว่างการคุมประพฤติ อยู่ภายใต้การติดตามดูแลของพนักงานคุมประพฤติ						
14.	โครงการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษจำคุก	1. เพื่อจูงใจให้นักโทษเด็ดขาดประพฤติปฏิบัติตนดี อยู่ในระเบียบวินัย ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี แก่นักโทษเด็ดขาดอื่น ได้รับการประโยชน์จากการลดวันต้องโทษจำคุก ทำให้การบริหารงาน และการปกครองของเรือนจำ/ทัณฑสถาน เป็นไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เกิดปัญหายุ่งยาก 2. เพื่อสนับสนุนให้ครอบครัว ชุมชน และสังคมภายนอกเข้ามา	นักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไป ที่ประพฤติตนดี อยู่ในระเบียบวินัยตั้งใจศึกษาอบรม มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการลดวันต้องโทษ เพื่อปล่อยตัวออกไปอยู่ในสังคมภายนอก ก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษา โดยมีจำนวนนักโทษที่จะได้รับลดวันต้องโทษจำคุก ประมาณ 7,000 ราย/ปี	ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นักโทษเด็ดขาดได้รับอนุมัติปล่อยตัว ลดวันต้องโทษจำคุก จำนวน 3,446 ราย	1. เจริญปริมาณนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ ได้รับการพิจารณาปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก ร้อยละ 100 2. เจริญคุณภาพการดำเนินงานลดวันต้องโทษจำคุก มีประสิทธิภาพนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุก สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ และ	กองทัณฑปฏิบัติ	✓	

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		มีส่วนร่วมในการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข 3. เพื่อเป็นการระบายนความแอ็ดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานและเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไข			ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ			
ข้อเสนอแนะ 3) รัฐควรมีหน่วยงานกลางในการพัฒนาระบบเทคโนโลยี รวมถึงฐานข้อมูลสำหรับการอำนวยความสะดวก และเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังสามารถปรึกษาทนายความ/ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำกับให้พนักงานสอบสวนแต่ละพื้นที่รายงานและติดตามความคืบหน้าของคดีให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ โดยเฉพาะในส่วนที่พนักงานสอบสวนได้ทำการอายัดตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังในเรือนจำ ต้องกำกับให้เร่งรัดการสอบสวนในคดีอื่นที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จโดยเร็วและเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง และกำกับให้ปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 419/2556 ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 อย่างเคร่งครัด รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังโดยเฉพาะผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีได้สามารถปรึกษาทนายความ/ที่ปรึกษาด้านกฎหมายอย่างไม่ถูกจำกัด								
ตัวชี้วัด มีมาตรการ/กลไก ที่ช่วยติดตามและพัฒนาระบบเทคโนโลยี รวมถึงฐานข้อมูลสำหรับการอำนวยความสะดวก อาทิ การลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม เพื่อการติดตามสถานะคดีอาญาในระดับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และบริการประชาชนและมีการปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ								
15.	มีระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่ให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลแก่หน่วยงานภายนอก	เพื่อบูรณาการฐานข้อมูลสำหรับอำนวยความสะดวกยุติธรรม	หน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม	การพัฒนาระบบข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อเชื่อมโยง	1. กรมราชทัณฑ์สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนานโยบาย	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
	ผ่านทางระบบ DXC ระบบ Linkage Center และผ่านทาง Web Services จำนวน 22 หน่วยงาน			หน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม ระยะที่ 2	การตัดสินใจ การบริหาร จัดการองค์กรได้ โดยการนำระบบข้อมูล ผู้ต้องขังมาใช้ประโยชน์ อย่างเต็มประสิทธิภาพ นำไปสู่การยกระดับเป็น องค์กรที่มีสมรรถนะสูง เป็นศูนย์กลางของ ฐานข้อมูลหลักของ ผู้ต้องขังในระบบต้องโทษ 2. กรมราชทัณฑ์ สามารถกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการ งานราชทัณฑ์โดยอาศัย ข้อมูลและหลักฐาน เชิงประจักษ์ที่ได้จาก การประมวลข้อมูล สารสนเทศจากระบบ ข้อมูลผู้ต้องขัง			
ตัวชี้วัด มีมาตรการที่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังโดยเฉพาะผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีสามารถปรึกษาทนายความ/ที่ปรึกษาด้านกฎหมายอย่างไม่ถูกจำกัด								

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
16.	ตามพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 61 ให้เรือนจำ จัดสถานที่ให้ผู้ต้องขัง ได้พบและปรึกษากับ ทนายความหรือผู้ซึ่งจะ เป็นทนายความ เป็นการเฉพาะตัวได้ ตามที่กำหนดในระเบียบ กรมราชทัณฑ์ และ ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยม การติดต่อบุคคลภายนอก กับผู้ต้องขังและการเข้าดู กิจการหรือติดต่อการงาน กับเรือนจำ พ.ศ. 2561	เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขัง สามารถปรึกษา ทนายความได้ตามสิทธิ ของตน	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	มีการดำเนินการตาม ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการเยี่ยม การติดต่อบุคคลภายนอก กับผู้ต้องขังและการเข้าดู กิจการหรือติดต่อการงาน กับเรือนจำ พ.ศ. 2561	สามารถดูแลผู้ต้องขังและ บริการญาติผู้ต้องขัง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 100	กองทัณฑวิทยา	✓	✓
ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรพิจารณาทบทวนกฎหมายหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติในการประกอบอาชีพให้มีความเหมาะสม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษสามารถประกอบวิชาชีพ ในระบบราชการและสามารถเป็นผู้ช่วยหรือผู้สนับสนุนงานในด้านกระบวนการยุติธรรม อาทิ การเร่งรัดการพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. .... เพื่อเป็นกฎหมายกลาง ในการให้โอกาสผู้พ้นโทษให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขในสังคม หรือ ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการลบล้างความผิดและประวัติอาชญากรรมโดยมีเงื่อนไขที่เหมาะสม และ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมในการฝึกอาชีพและการจ้างงานผู้พ้นโทษ								
ตัวชี้วัด จำนวนกฎหมาย ซึ่งจำกัดคุณสมบัติและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังที่ถูกแก้ไขทบทวน								

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
17.	โครงการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อจัดทำ ข้อเสนอแนะด้านแรงงาน เกี่ยวกับกฎหมายที่มี การกำหนดลักษณะ ต้องห้ามในการประกอบ อาชีพหรือการงานของ ผู้เคยต้องคำพิพากษา จำคุก	เพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้พ้นโทษสามารถ ประกอบอาชีพภายหลัง พ้นโทษ	ผู้พ้นโทษ	บูรณาการร่วมกับ กระทรวงแรงงาน เพื่อแก้ไขกฎหมายที่ เกี่ยวกับลักษณะต้องห้าม ในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้ที่เคยได้รับโทษ จำคุกสามารถขอขึ้น ทะเบียนประกอบอาชีพ นวดแผนโบราณหรือ นวดแผนไทยได้ รวมถึง ประเพณีการรักษา ความปลอดภัยและ ขับรถบรรทุกขนาดใหญ่	ยกเลิกคุณสมบัติต้องห้าม การกำหนดลักษณะ ต้องห้ามในการประกอบ อาชีพหรือการงานของ ผู้เคยต้องคำพิพากษา จำคุก ได้แก่ งานขับรถยนต์บรรทุก ขนาดใหญ่ งานรักษา ความปลอดภัย ทั้งนี้ ได้มีการปลดล๊อคกฎหมาย สถานประกอบการ เพื่อสุขภาพ เพื่อให้ผู้ที่ เคยได้รับโทษจำคุก สามารถขอขึ้นทะเบียน ประกอบอาชีพ นวดแผนโบราณหรือ นวดแผนไทยได้ และ มีการผลักดันกฎหมาย เพื่อปลดล๊อค งานขับรถยนต์บรรทุก	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					ขนาดใหญ่และ งานรักษาความปลอดภัย			
ข้อเสนอแนะ 5) รัฐควรส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน ตลอดจนความสนใจและความต้องการรายบุคคล โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง อาทิ ผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้ต้องขังสูงวัย ผู้ต้องขังพิการ เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพสุจริตหลังพ้นโทษ และควรผลักดันโครงการฝึกอบรมผู้ต้องขังเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงาน และการเตรียมความพร้อมทางด้านวิชาชีพเพื่อเข้าสู่กระบวนการทำงาน เพื่อสร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสังคมให้การยอมรับในศักยภาพการทำงานและส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษออกมาจะเป็นกำลังแรงงานตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระ								
ตัวชี้วัด จำนวนโครงการส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนความสนใจและความต้องการรายบุคคลเพิ่มขึ้น								
18.	1 เขต 1 เรือนจำ อุตสาหกรรม	1. เพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานตาม ภารกิจกรมราชทัณฑ์ ด้านการพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขังดำเนินการ ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีกระบวนการขับเคลื่อน นำองค์กรมีกระบวนการ กำกับ ติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานที่สามารถ แสดงผลความสำเร็จของ งาน และเพื่อรับทราบ	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	ฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ในรูปแบบของการทำงาน ภายในโรงงาน อุตสาหกรรม	1. เឹងปริมาณ เรือนจำ/ทัณฑสถาน มีการจัดตั้งและ ดำเนินการ 1 เขต 1 เรือนจำอุตสาหกรรม จำนวน 10 แห่ง 2. เียงคุณภาพ ผู้ต้องขังที่ได้รับ การพัฒนาทักษะวิชาชีพ และส่งเสริมการทำงาน ตามหลักสูตรต่าง ๆ ของกองพัฒนาพฤตินิสัย มีอัตราการกระทำผิดซ้ำ	กองพัฒนาพฤตินิสัย		✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ปัญหาและกำหนด แนวทางในการแก้ไข ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ในการประกอบอาชีพ และการทำงาน สามารถ นำความรู้ที่ได้รับไป ประกอบอาชีพ เลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้ภายหลัง พ้นโทษ เพื่อคืนคนดี สู่สังคม กลับตนเป็น พลเมืองที่ดี มีคุณประโยชน์ต่อ การพัฒนาประเทศ 3. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ การส่งเสริม การฝึกวิชาชีพที่			หลังพ้นโทษภายใน 1 ปี ลดลง			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ต้องขังแลตลาดแรงงานสามารถประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษได้อย่างแท้จริง 4. เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 หมวด 4 ผู้ต้องขัง ส่วนที่ 2 การจำแนกและการพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ต้องขัง มาตรา 42 เรือนจำ/ทัณฑสถานต้องดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม การทำงาน การฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้						

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรมสันติภาพการกีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาส ได้รับการติดต่อกับ ครอบครัวญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจ เพื่อการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขังและ รับรู้ถึงข่าวสารและ ความเปลี่ยนแปลงของ โลกภายนอก						
19.	พัฒนาทักษะอาชีพและ ยกระดับมาตรฐานฝีมือ แรงงานผู้ต้องขัง	1. เพื่อส่งเสริม การฝึกอบรมวิชาชีพ ตามความพร้อมและ ความต่อเนื่องของ เรือนจำ/ทัณฑสถาน และยกระดับฝีมือ แรงงานผู้ต้องขัง ให้มีคุณภาพ สู่ตลาดแรงงาน	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	จัดการอบรมและทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงานกับ ศูนย์ทดสอบมาตรฐาน ฝีมือแรงงานประจำเขต	1. เจริญปริมาณ มีผู้ต้องขังเข้ารับ การอบรมและทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 600 คน 2. เจริญคุณภาพ ผู้ต้องขังเด็ดขาดที่ พ้นโทษมีอัตรา การกระทำความผิดซ้ำ	กองพัฒนาพฤตินิสัย		✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		2. เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะอาชีพ การฝึก ลักษณะนิสัย ในการทำงานให้แก่ ผู้ต้องขังให้มีโอกาส ในการมีอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยง ตนเองและครอบครัวได้ ภายหลังพ้นโทษ			ลดลงในปีแรก ไม่เกิน ร้อยละ 12			
20.	มาตรการคุ้มครองสิทธิ แรงงานกลุ่มเปราะบาง ต่าง ๆ	กำหนดมาตรการ คุ้มครองสิทธิแรงงาน กลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ที่อาจถูกเลือกปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับหลักการ สิทธิมนุษยชน ได้แก่ แรงงานสตรี กลุ่มชาติ พันธุ์ คนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ผู้ลี้ภัย ประชากรข้ามชาติ แรงงานข้ามชาติ โดยเฉพาะภาคเกษตร ประมง ลูกจ้าง	เรือนจำ/ทัณฑสถาน	- จัดอบรมเจ้าหน้าที่ เรือนจำและทัณฑสถาน ทั่วประเทศ - แจกแนวทางการฝึก วิชาชีพและทักษะ การทำงานผู้ต้องขังและ มาตรฐานด้าน การรับจ้างแรงงาน	- มีการพัฒนามาตรการ คุ้มครองแรงงาน กลุ่มเปราะบาง - จำนวนหรือช่องทาง สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสนับสนุน ความเท่าเทียม - จำนวนกิจกรรมสร้าง ความตระหนักรู้แก่ สาธารณชน	กองพัฒนาพฤตินิสัย		✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ตามฤดูกาล ลูกจ้าง ทำงาน บ้านผู้ที่มี ความหลากหลายทางเพศ กลุ่มผู้ติดเชื้อ HIV/AIDS ผู้สูงอายุ ผู้เคยถูกคุมขัง/ กำลังถูกคุมขังโดยใช้ มาตรการต่างๆ เช่น การส่งเสริมการจ้างงาน แรงงานเหล่านี้ การจัด กิจกรรมสร้าง ความตระหนักรู้แก่ สาธารณชนเพื่อลดอคติ และการตีตราต่อแรงงาน กลุ่มเปราะบางดังกล่าว และการนำแนวทาง ปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วย การป้องกันและบริหาร จัดการด้านเอดส์ ในสถานที่ทำงาน ไปปรับใช้ เป็นต้น			- จำนวนสาธารณชน ที่เข้าถึงองค์ความรู้ เกี่ยวกับกลุ่มเปราะบาง			
ตัวชี้วัด ผู้พ้นโทษที่มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ และไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกเพิ่มขึ้น								

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
21.	ศูนย์ประสานงานและ ส่งเสริมการมีงานทำ	1. รับคำร้องขอรับ ความช่วยเหลือด้านการมี งานทำและด้านต่าง ๆ ให้กับผู้ต้องขังที่ใกล้ พ้นโทษและผู้พ้นโทษ และดำเนินการประสาน ให้การช่วยเหลือ 2. ติดต่อประสานงาน เครือข่ายด้านการทำงาน และการให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือผู้ต้องขังและ ผู้พ้นโทษในด้านต่าง ๆ	ผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ญาติ ประชาชน ผู้มาติดต่อราชการ และหน่วยงานภาคี เครือข่าย	ประสานงานหน่วยงาน เครือข่าย เพื่อให้ ความช่วยเหลือผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ญาติ และ ประชาชนทั่วไป ในด้านการมีงานทำ และ ด้านต่าง ๆ	1. เจริญปริมาณ จำนวนผู้ที่ติดต่อรับ บริการจาก ศูนย์ประสานงานและ ส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน 60,000 คน 2. เจริญคุณภาพ ร้อยละผู้ที่ได้รับ การติดตามหรือช่วยเหลือ และบันทึกข้อมูลในระบบ ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ร้อยละ 30	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓
22.	โครงการเรือนจำ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเตรียมความพร้อม ให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ อย่างยั่งยืน	1. เพื่อให้ผู้ต้องขัง มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระ พระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร	เรือนจำ/ทัณฑสถาน 13 แห่ง	โครงการเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง (หลักสูตร 5 เดือน) ภายใต้โครงการกำลังใจ ในพระดำริพระเจ้า หลานเธอ พระองค์เจ้า พัชรกิติยาภา	ผู้พ้นโทษที่มีรายได้ เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ และไม่กลับไปกระทำความ ผิดซ้ำอีกเพิ่มขึ้น	กองพัฒนาพฤตินิสัย	-	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		อย่างลึกซึ้งและถ่องแท้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันสามารถพึ่งพาตนเองได้และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก 2. เพื่อพัฒนาและสนับสนุนการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังด้านเกษตรกรรมของเรือนจำ/ทัณฑสถานให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		เป็นโครงการพักโทษกรณีมีเหตุพิเศษของกรมราชทัณฑ์เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้กับผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติและหลักเกณฑ์การคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดเข้าโครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษหลักสูตร “การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้ต้องขัง” ภายใต้โครงการกำลังใจในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา (หลักสูตร 5 เดือน)				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				โดยมีระยะเวลา การอบรม 5 เดือน เริ่มอบรมระหว่างวันที่ 23 มกราคม - 23 มิถุนายน 2569 ดำเนินการอบรม ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน จำนวน 13 แห่ง ดังนี้ 1. เรือนจำชั่วคราว เขาระกำ สังกัดเรือนจำ จังหวัดตราด 2. เรือนจำชั่วคราว ดอยฮาง สังกัดเรือนจำ กลางเชียงราย 3. เรือนจำชั่วคราว แคน้อย สังกัดเรือนจำ จังหวัดเพชรบูรณ์ 4. เรือนจำชั่วคราว เขาพลอง สังกัดเรือนจำ จังหวัดชัยนาท				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				5. เรือนจำชั่วคราว โคกตาบัน สังกัดเรือนจำ กลางสุรินทร์ 6. เรือนจำชั่วคราว เหรียญทอง สังกัดเรือนจำ จังหวัดตรัง 7. เรือนจำชั่วคราว เขากลิ้ง สังกัดเรือนจำ กลางเพชรบุรี 8. เรือนจำชั่วคราว เขาหมาก สังกัดเรือนจำ กลางนครศรีธรรมราช 9. เรือนจำชั่วคราวนาโสก สังกัดเรือนจำจังหวัด มุกดาหาร 10. ทัณฑสถานเปิด ทุ่งเบญจา จังหวัด จันทบุรี 11. ทัณฑสถานเกษตร อุตสาหกรรมเขาพริก จังหวัดนครราชสีมา				

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				12. เรือนจำชั่วคราว เฟื่องฟ้า สังกัด ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก 13. เรือนจำชั่วคราว โคกคำม่วง สังกัดเรือนจำ จังหวัดกาฬสินธุ์				
23.	โครงการพัฒนาศักยภาพ ผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดี สู่สังคม	1. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ ทักษะ ความรู้ ความชำนาญ ในการประกอบอาชีพ และการทำงาน สามารถ นำความรู้ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพ เลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้ภายหลัง พ้นโทษ 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับ การส่งเสริมการฝึก วิชาชีพที่เหมาะสมและ ตรงกับความต้องการของ ผู้ต้องขังและ	ผู้ต้องขังในเรือนจำ/ ทัณฑสถาน	1. พัฒนาบุคลากร ให้ทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อให้ สามารถที่จะสามารถ ทำงานได้บรรลุ วัตถุประสงค์ของ โครงการ 2. มีการจัดให้ผู้ต้องขัง ได้รับการศึกษา ในทุกระดับ รวมทั้งได้รับ การฝึกวิชาชีพเพื่อให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ภายหลังพ้นโทษ	1. ผู้ต้องขังได้รับ กระบวนการการพัฒนา พฤตินิสัยด้านการจัด การฝึกวิชาชีพที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อคืนคนดีสู่สังคมให้มี ความรู้ มีทักษะมีวิชาชีพ ติดตัว กลับตนเป็น พลเมืองที่ดี มีคุณประโยชน์ต่อ การพัฒนาประเทศ 2. ผู้ต้องขังสามารถ นำความรู้ ทักษะ ความชำนาญ นำไป ประกอบอาชีพและ	กองพัฒนาพฤตินิสัย	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ตลาดแรงงานสามารถ ประกอบอาชีพภายหลัง พ้นโทษอย่างแท้จริง			ทำงานเลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้ภายหลัง พ้นโทษ 3. ผู้ต้องขังได้รับ การพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อคืนคนดีสู่สังคมให้มี ความรู้ มีทักษะวิชาชีพ ติดตัว ส่งผลให้ผู้ต้องขัง เกิดการพัฒนาทัศนคติ และทักษะอาชีพ ก่อให้เกิดการพัฒนาและ นำความรู้ต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำรงชีวิตและ มีกำลังใจในการต่อสู้กับ การดำเนินชีวิตในสังคม ได้อย่างเชื่อมั่นและมั่นคง สามารถเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมและปรับตน เป็นพลเมืองดี ไม่หวน กลับมากระทำผิดซ้ำอีก มีคุณประโยชน์ต่อ			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					การพัฒนาประเทศ 4. มีบุคลากร หรือ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับ กระบวนการพัฒนา พหุตินิสัย ด้านการเตรียม ความพร้อมก่อนปล่อย ที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้น สามารถการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาพหุตินิสัย ผู้ต้องขังบรรลุ วัตถุประสงค์ตาม จุดมุ่งหมาย 5.การดำเนินงาน ด้านการพัฒนาพหุตินิสัย ด้านการฝึกวิชาชีพและ ส่งเสริมทักษะการทำงาน มีประสิทธิภาพ ก่อประโยชน์กับเรือนจำ/ ทัณฑสถาน และ กรมราชทัณฑ์			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					6. บุคคลภายนอก รับทราบข้อมูลเรือนจำ/ ทัณฑสถาน จำนวน แรงงานผู้ต้องขังที่ สามารถรองรับการจ้าง แรงงานของ ผู้ประกอบการได้ ซึ่งเป็น แรงงานที่มีฝีมือได้รับ การยกระดับ และได้รับ ค่าจ้างสูงขึ้น สามารถ ตอบโจทย์สังคม โปร่งใส และตรวจสอบได้ ผู้ว่าจ้าง/ผู้ประกอบการ เกิดการรับรู้ข้อมูล สำหรับพิจารณาจ้างงาน เรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่มีผู้พ้นโทษชำนาญงาน ซึ่งสามารถติดต่อ รับเข้าทำงาน ในสถานประกอบการได้ 7. ผู้ต้องขังได้รับ			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					การเสริมสร้างทักษะชีวิตและสมรรถนะทางด้านร่างกายและจิตใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงบวกของผู้ต้องขัง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ 8. ผู้ต้องขังได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการฝึกวิชาชีพ ทำให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ 9. สังคมมีความเชื่อมั่นต่อภารกิจด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์			
ข้อเสนอแนะ 7) รัฐควรให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชแก่ผู้ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งตรวจประเมินการปฏิบัติงานตามคู่มือการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพจิตหรือป่วยจิตเวช								
ตัวชี้วัด จำนวนครั้งในการให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชแก่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ								
24.	การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานและ	เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ	เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์	1. มีการจัดทำ	1. มีการจัดทำ	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
	สื่อความรู้เกี่ยวกับ สุขภาพจิต นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน	มีความรู้ด้านการดูแล สุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช		แนวทางการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการทบทวน และกำกับแนวทาง 2. สื่อความรู้ เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช 3. เสี่ยงตามสายเกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพจิต 4. โครงการวันสุขภาพจิต เรือนจำ ราชทัณฑ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ 5. โครงการกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพจิต รายเดือน สำหรับ เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ (D - Day) ภายใต้แนวคิด : Self - Love สุขที่ได้รัก	แนวทางการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการทบทวน และกำกับแนวทาง อย่างน้อย 1 ครั้ง 2. สื่อความรู้ เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช จำนวน 1 ครั้ง/เดือน 3. เสี่ยงตามสายเกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพจิต จำนวน 1 ครั้ง/เดือน 4. โครงการวันสุขภาพจิต เรือนจำ ราชทัณฑ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ วันที่ 29 พ.ค. 2568 5. โครงการกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพจิต รายเดือน สำหรับ			

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
					เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ (D - Day) ภายใต้แนวคิด : Self - Love สุขที่ได้รัก จำนวน 1 ครั้ง/เดือน			
25.	โครงการดูแลใจสัญญาณ สำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำ และทัณฑสถาน	1. เพื่อส่งเสริมให้ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ตระหนักถึงความสำคัญ ในการดูแลสุขภาพจิต และสามารถสำรวจ สุขภาพจิตด้วยตัวเอง เบื้องต้น 2. เพื่อประเมินและ คัดกรองระดับ ความเครียดและ สุขภาพจิตเบื้องต้นของ เจ้าหน้าที่เรือนจำทุกคน 3. เพื่อพัฒนาทักษะ การจัดการความเครียด การสร้างคามยืดหยุ่น	เจ้าหน้าที่เรือนจำ และทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย 4 แห่ง	เข้าจัดกิจกรรมดูแล สุขภาพจิตให้กับ เจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำ และทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย 4 แห่ง	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ การดูแลสุขภาพจิต	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		ทางจิตใจ (Mental Resilience) และ การรับมือกับสถานการณ์ วิกฤตให้กับเจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์ 4. เพื่อพัฒนาทักษะ การสื่อสาร การประสานงาน และ การทำงานร่วมกัน ให้มีประสิทธิภาพ						

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พันโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	การเข้าถึงการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเรือนจำ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
2.	การดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของ เจ้าพนักงานเรือนจำและการแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือ กรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2561	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
3.	โครงการจัดทำมาตรฐานปฏิบัติงานด้านการควบคุม ผู้ต้องขัง (ฉบับปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
4.	การดำเนินการตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วย การดำเนินการเกี่ยวกับการอนามัยและการสุขภาพ ของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
5.	โครงการขับเคลื่อนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตาม มาตรฐานสากล	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
6.	การดำเนินการตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 ข้อ 8 (3)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
7.	การดำเนินการตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการตัดผมผู้ต้องขัง พ.ศ. 2565	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
8.	โครงการจัดทำคู่มือการป้องกันการฆ่าตัวตายสำหรับ ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน		✓			44,140 บาท	
9.	โครงการจัดทำสื่อความรู้สุขภาพจิตเรือนจำและ ทัณฑสถานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
10.	โครงการยุติปัญหาวัณโรคและเอดส์ด้วยชุดบริการ RRTTPR (Stop TB and AIDS through RRTTPR Year 2024 - 26: STAR 2024 - 26)	✓	✓	✓	✓	33,463,813.31 บาท	เงินนอกงบประมาณจากกองทุนโรค
11.	การคัดกรองและส่งต่อผู้ต้องขังที่ไ้ยาและสารเสพติดเพื่อรับการบำบัดรักษากรมราชทัณฑ์ (บคก. รท)	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
12.	โครงการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำและทัณฑสถาน	✓	✓	✓	✓	31,872,800 บาท	
13.	โครงการปฏิบัติงานด้านการพักการลงโทษ	✓	✓	✓	✓	947,200 บาท	
14.	โครงการปฏิบัติงานด้านการลดวันต้องโทษจำคุก	✓	✓	✓	✓	444,000 บาท	
15.	มีระบบข้อมูลผู้ต้องขังที่ให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลแก่หน่วยงานภายนอกผ่านทางระบบ DXC ระบบ Linkage Center และผ่านทาง Web Services จำนวน 22 หน่วยงาน	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
16.	ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 61 ให้เรือนจำจัดสถานที่ให้ผู้ต้องขังได้พบและปรึกษากับทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้ตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์ และระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเยี่ยม การติดต่อบุคคลภายนอกกับผู้ต้องขังและการเข้าดูกิจการหรือติดต่อการงานกับเรือนจำ พ.ศ. 2561	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

7. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ต้องหา ผู้ต้องขัง และผู้พ้นโทษ

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
17.	โครงการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะด้านแรงงาน เกี่ยวกับกฎหมายที่มีการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพหรือการงานของผู้เคยต้องคำพิพากษาจำคุก	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
18.	1 เขต 1 เรือนจำอุตสาหกรรม	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
19.	พัฒนาทักษะอาชีพและยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานผู้ต้องขัง	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
20.	มาตรการคุ้มครองสิทธิแรงงานกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
21.	ศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
22.	โครงการเรือนจำเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพอย่างยั่งยืน		✓	✓	✓	4,255,000 บาท	
23.	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีสู่สังคม	✓	✓	✓	✓	38,884,000 บาท	
24.	การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานและสื่อความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจิต นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ
25.	โครงการดูแลใจสัญจรสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำและทัณฑสถาน	✓	✓			63,200 บาท	

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
ข้อเสนอแนะ 4) รัฐควรผลักดันให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพื่อให้ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ และควรส่งเสริมการบำบัดทางสังคม จิตใจ (Psychosocial Intervention) สำหรับผู้ป่วยโรคจิตเวช								
ตัวชี้วัด จำนวนมาตรการ/กิจกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงสิทธิผู้ป่วยตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้น								
1.	โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ และฟื้นฟูสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง”	1. เพื่อป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยให้มีความเป็นมาตรฐานสากล 2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับบริการทางด้านสุขภาพที่เท่าเทียมกับสังคมภายนอก 3. เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพและได้รับบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม 4. เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพอนามัยและ	ผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน	สนับสนุนทรัพยากรในการดูแลสุขภาพจิตผู้ต้องขัง เช่น การจัดพิมพ์แบบคัดกรองสุขภาพจิต การจัดกิจกรรมดูแลสุขภาพจิตผู้ต้องขัง การปรับปรุงแนวทาง การดูแลสุขภาพจิต เพื่อป้องกันการฆ่าตัวตาย รวมถึงการคัดกรองภาวะสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับการดูแลสุขภาพจิตอย่างเหมาะสม มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน	ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการส่งเสริมป้องกันปัญหาสุขภาพจิต (ร้อยละ 100)	กองบริการทางการแพทย์	✓	✓

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		สุขภาพจิตที่ดี ลดโอกาส เสี่ยงต่อการเกิดโรค ต่าง ๆ 5. เพื่อให้ผู้ต้องขังที่มี ประวัติการเสพหรือ ติดยาเสพติดได้รับ การฟื้นฟูสมรรถภาพให้ มีความพร้อมด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สามารถปรับตัว ให้เข้ากับสังคมภายนอก หลังพ้นโทษได้ 6. เพื่อบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ต้องขังป่วยของ กรมราชทัณฑ์ 7. เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะ ด้านการดูแลรักษา ผู้ต้องขังป่วย						

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		8. เพื่อลดอัตราการส่ง ผู้ต้องขังป่วยออกรักษา โรงพยาบาลภายนอก						
2.	การจัดทำแนวทางการ ปฏิบัติงานและ สื่อความรู้เกี่ยวกับ สุขภาพจิต นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน	เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานในเรือนจำ มีความรู้ด้านการดูแล สุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช	เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์	1. มีการจัดทำ แนวทางการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการทบทวน และกำกับแนวทาง 2. สื่อความรู้ เกี่ยวกับการ ดูแลสุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช 3. เสี่ยงตามสายเกี่ยวกับการ ดูแลสุขภาพจิต 4. โครงการวันสุขภาพจิต เรือนจำ ราชทัณฑ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ 5. โครงการกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพจิต	1. มีการจัดทำ แนวทางการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการทบทวน และกำกับแนวทาง อย่างน้อย 1 ครั้ง 2. สื่อความรู้ เกี่ยวกับการ ดูแลสุขภาพจิตและ โรคทางจิตเวช จำนวน 1 ครั้ง/เดือน 3. เสี่ยงตามสายเกี่ยวกับการ ดูแลสุขภาพจิต จำนวน 1 ครั้ง/เดือน 4. โครงการวันสุขภาพจิต เรือนจำ ราชทัณฑ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ ส่วนกลาง	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	✓

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช								
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
				รายเดือน สำหรับ เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ (D - Day) ภายใต้แนวคิด : Self - Love สุขที่ได้รัก	กรมราชทัณฑ์ วันที่ 29 พ.ค. 2568 5. โครงการกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพจิต รายเดือน สำหรับ เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง กรมราชทัณฑ์ (D - Day) ภายใต้แนวคิด : Self - Love สุขที่ได้รัก จำนวน 1 ครั้ง/เดือน			
3.	โครงการดูแลใจสัญญาณ สำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำ และทัณฑสถาน	1. เพื่อส่งเสริมให้ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ตระหนักถึงความสำคัญ ในการดูแลสุขภาพจิต และสามารถสำรวจ สุขภาพจิตด้วยตัวเอง เบื้องต้น 2. เพื่อประเมินและ คัดกรองระดับ ความเครียดและ	เจ้าหน้าที่เรือนจำ และทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย 4 แห่ง	เข้าจัดกิจกรรมดูแล สุขภาพจิตให้กับ เจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำ และทัณฑสถาน กลุ่มเป้าหมาย 4 แห่ง	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ได้รับ การดูแลสุขภาพจิต	กองบริการ ทางการแพทย์	✓	

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์ของ แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	รายละเอียด การดำเนินโครงการ/ กิจกรรม	ตัวชี้วัดความก้าวหน้า โครงการ/กิจกรรม	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	หน่วยปฏิบัติ	
							ส่วน กลาง	ส่วน ภูมิภาค
		สุขภาพจิตเบื้องต้นของ เจ้าหน้าที่เรือนจำทุกคน 3. เพื่อพัฒนาทักษะ การจัดการความเครียด การสร้างความยืดหยุ่น ทางจิตใจ (Mental Resilience) และ การรับมือกับสถานการณ์ วิกฤตให้กับเจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์ 4. เพื่อพัฒนาทักษะ การสื่อสาร การประสานงาน และ การทำงานร่วมกันให้มี ประสิทธิภาพ						

8. แผนปฏิบัติการกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV และผู้ป่วยจิตเวช							
ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินการ				วงเงินงบประมาณ	หมายเหตุ
		Q1	Q2	Q3	Q4		
1.	โครงการ “ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และสุขภาพจิต ในกลุ่มผู้ต้องขัง”	✓	✓	✓	✓	94,440,500 บาท	
2.	การจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานและสื่อความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพจิต นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	-	ไม่ใช้งบประมาณ ในการดำเนินการ
3.	โครงการดูแลใจสัจจรสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำ และทัณฑสถาน	✓	✓			63,200 บาท	

คณะผู้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสิทธิมนุษยชน กรมราชทัณฑ์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
(ฉบับปรับปรุง)

ที่ปรึกษา

พันตำรวจโท ประวุธ	วงศ์สินิล	อธิบดีกรมราชทัณฑ์
นายชาญ	วชิรเดช	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายพัฒนา
นายสมบูรณ์	ศิลา	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายปฏิบัติการ
นายยุทธนา	นาคเรืองศรี	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายวิชาการ
ร้อยตำรวจเอก สุรวุฒิ	รังไสย	รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ฝ่ายบริหาร

ผู้อำนวยการโครงการ

นายนราวิชญ์	ทัศนศร	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

นายชตฤณ	พลอยดำ	นักทัณฑวิทยาชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักทัณฑวิทยาชำนาญการพิเศษ
นางสาวชลชลิตา	จิรศิลากุล	นักทัณฑวิทยาปฏิบัติการ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

77 ถนนนนทบุรี ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0 2525 2628